

JAN 28 1920

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No.4 Vol. VII.

Tel. Park 6407

WORCESTER, MASS., 22 d. Sausio (Janu.), 1920 m.

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

5 cents per copy

Metai 7

Vuv. Valstijos Atsisako Pripažinti Lietuvą; Lenkijai Teikia Pagelbą Prieš Bolševikus.

BLOKADA PRIEŠ RUSIJĄ ATSAUKTA. KARĖS STOVIS VOKIETIJOJE. PA REIKALAUTA EX-KAIZERIO NUO HOLANDIJOS. PLENUOJAMA SUARE ŠTUOTI DAR 2,000 RADIKALŲ SUV. VALSTIJOSE PABALTIJOS ŠALIS IR LENKIJA PRADĖJO KONFERENCIJĄ FINLIANDIJOJE. AMERIKONAI SUSIMUŠĖ SU SEMIONOVO KAREIVIAIS. PILNA PROHIBICIJA PRASIDĖJO SUV. VALSTIJOSE. FRANCIJA TURI NAUJĄ PREZIDENTĄ IR KABINETĄ.

Plenuoja suareštuoti dar 2,000 radikalų.

Washington, sausio 13 — Nuo dabar iki birželio pabaigai plenuojama areštuoti dar 2,000 radikalų SUV. Valstijose. Lyg šiol buvo suareštuota apie 5,000 žmonių nužiurėtų kaip radikalai. Dešimt užlaikymo, teismo, ir, jei reikės, deportavimo, Imigracijos Komisijonierius reikalauja milijono dolerių nuo kongreso.

Tuo tarpu, pradeda matytis reakcija prieš masinį svetimtųjų radikalų suareštavimą. Iš daugelio vietų pasigirsta protestai, nes pasirodo, kad teisdarystės departamentas, įsikarščiajęs nežiuri ką areštuoja — bytik areštuoti — ir daug visiški nekaltų žmonių suareštuota, taipgi daugelis ypatų, kurie, nors detektyvų nužiurėti, betgi nėra arba yra maži darodumų jų prasakaltimo. Daugelis įtekingų žmonių taipgi nepritaria deportavimui ir sako, kad svetimsčiai yra skriaudžiamai.

Baltijos Blokada atšaukta.

Stettin Vok.], sausio 13 — Blokada prieš Vokietiją Baltijoje, tapo atšaukta vakar ir pirmi vokiečių laivai jau iškeliauja iš Baltijos priplaukų. (Atšaukimas blokados turi reikėti, kad paskutiniai vokiečių karėiviai jau apleido Pabaltijos šalį.)

Airijos policija pritaria republikonams.

Londonas, sausio 13 d. — Anglijos paskirtas generalgubernatorius Airijoje, Lordas French, sakoma, skundžiasi, kad airiai republikonai (tai yra, sinnfeineriai ir kiti) vis daugiau pritaria Airijos policijos tarpe. Policistų eilės sakoma pilnos republikonų ir policistai sako, nenori areštuoti nė kratas daryti tarpe savo tėvynainių. Policistai iš kitos pusės sako, jei jie pildytų visus paliepinimus jiems duotus, tai jų gyvenimas savų jų tarpe būtų nepakenčiamas.

Karės stovis Vokietijoje.

Berlinas, sausio 14 d. — Vokietijos apsigynimo ministeris Noske paskeibė karės stovį visoje šalyje. Pardavi-

nėjimas radikalų laikraščių ir kirkizai Skesbaikalijos sukilo prieš Semionovą iš priezasties jo papildytu skerdynių.

Sako Europa perdaug tikisi nuo Amerikos.

Iew York, sausio 14 d. — E. Mayer, direktorius karės finansų korporacijos, atsaikydamas žymiam anglų ekonomistui, kuris tvirtina, kad Europai didelius kreditus, idant ji galėtų vėl atsistoti ant kojų, sakė, kad Europa perdaug tikisi nuo SUV. Valstijų. Anot p. Mayer, Amerika pastarais keilais metais tiek daug pagalbėjo Europai, kad pastaroji mano, kad šios šalies pinigai ir medžiaga jau neišsemiamai, ir tik reikia pareikalauti, o tuoj gausi. P. Mayer sako, kad Europa gaus ir toliaus paskolų, bet ne nuo valdžios ale nuo privatinių firmų ir grynai biznio pamatais.

Šaukiama konferencija pasaulio finansierų.

New York, sausio 14 d. — SUV. Valstijų išmūš finansierai, politikieriai ir tt. atsisaukė ir svarbiausių pasaulio šalių finansierius, kad sutiktų dalyvauti konferencijoje del išrišimo dabartinės pasaulio finansinės ir prekybinės sutarties.

Amerikonai susimušė su Semionovo kareiviais.

Londonas, sausio 15 d. — Du amerikonai buvo užmušti ir trys sužeisti susirėmime su Semionovo, Kolčako paveldėju, apšarvuotu traukiniu, Skers-Baikalijos provincijoje, Sibire. Amerikonai, sakoma pagriebė traukinį. Čeko-slavokai ir Semionovo pulkai sakoma irgi susipešė. Smulkmenų nepraneša.

Pranešimas iš Maskvos sako, kad kazokai, burianai

ir kirkizai Skesbaikalijos sukilo prieš Semionovą iš priezasties jo papildytu skerdynių.

Pabaltijos šalių konferencija.

Helsingfors, sausio 15 — Atstovai Estonijos, Latvijos, Lietuvos ir Lenkijos pribuvo vakar Helsingforsą, idant dalyvauti konferencijoje su Finliandija. Svarbiausias konferencijos tikslas sakoma yra suorganizuoti visas penkias valstybes į vieną apsigynimo sąjungą prieš Sovietų Rusiją, o antra, prieš Vokietiją. Finliandija, sakoma nemano prisidėti prie antrios sąjungos, nes mano, kad nieko, neturi bijotis nuo Vokietijos; priegtam jaučia toki didelį dėkingumą Vokietijai už tai, kad pavasaryje 1918 metų, pagalbėjo Finliandijai apsiginti nuo "raudono teroro," kad nenorėtų prisidėti prie judėjimo, kuris atrodytų Vokietijai kaip neprieteliškas.

Sąjungiečiai mato krizį rytuose.

Londonas, sausio 15 d. — Vos tik galutinai padarius taiką su Vokietija, Anglijai sakoma grėsia pavojus naujos karės. Nauja karė sakoma gali kilti iš priezasties didelių bolševikų pasisekimų. Bolševikai dabar turi visokios žalios medegos į valias. Bijoma, kad paraginti savo pasisekimais ir turėdami užtekinai reikmenų, jie bandys išplatinti bolševizmą į rytus arba į vakarus. Į vakarus, tai laikama užpuolimo ant Lenkijos ir Pabaltijos. Bet greičiausia manoma, kad bolševikai trauks Turkijos, Persijos ir gal Indijos link. Jei pasikesintų ant Persijos ir Indijos, Anglija turėtų įsikšti.

Sąjungiečiai iškėb taikos išlygos Vengrijai.

Paryžius, sausio 15 d. — Šiandien buvo paduota taikos išlygos Vengrijos delegacijai. Vengrijai duota 15 dienų del įtekimo patėmijimų.

SUV. Valstijos pagelbės Lenkijai.

Washington, sausio 15 — SUV. Valstijų karės sekretorius šiandien pasakė, paremdamas gen. T. H. Bliss

Blokada prieš Rusiją atšaukta.

Paryžius, sausio 16 d. — Oficialiame pranešime išleistame ši vakarą, Taikos

konferencijos Viršiausia Taryba nutarė pradėti prekybą su Rusijos kooperatyvėm draugijom. Taryba sako, kad jos pirmas tikslas yra suteikti pagelbą viduals Rusijos gyventojams, kuriems truksta mašinų ir šiaip jau visokių padirbtų produktų. Už tai Rusijos žmonės atlygins duodami sąjungiečiams ir kitiems žalius medžiagos, ypač javų ir linų.

Tas visas tai jau yra pakėlimas blokados, kuri buvo apskelbta prieš Sovietų Rusiją. Bet sąjungiečiai visgi tvirtina, kad nieko bendro neturės su Sovietais, ale kreipsis tiesiog į Rusijos gyventojus, ypač į valstiečius, per kooperatyvus draugijas, kurios yra taip išsiplatinę Rusijoje (sakoma jos turi 20,000,000 narių).

Pašto, telefonų ir telegrafo darbininkų streikas Italijoje.

Roma, sausio 15 d. — Streikas pašto, telegrafų ir telefonų darbininkų prasidėjo po visą Italiją. Nuo 50 iki 80 nuoš. darbininkų sutrejkavo. Ant kiek galima, jų vietą užims laivyno ir armijos ekspertai.

Abelnai imant, sakoma visuomenė nepritaria streikui, nes sako visai nereikalingas.

Suvienytos Valstijos paskolino Lenkijai gelžkelio eksperta.

Washington, sausio 16 — SUV. Valstijos jau pradėjo oficialiai teikti Lenkijai pagelbą, paskolindamos pulkininką A. B. Barber, gelžkelių ekspertą, kuris diriguos Lenkijos gelžkelių.

Ir vėl riaušės Vokietijoje.

Essen, sausio 16 d. — Kelėta ypatų buvo užmušta ir sužeista riaušėse, kurios ištiko industrijiame rajone, kur 20,000 mainierių streikuoja. Dusseldorf rajonas padėtas po aštrioms karės teisėms. Kareiviai iš vaikė neprigulmingų socialistų demonstraciją Frankfurtė, surengtą kaip protestą prieš "Berlino žudynes."

Berlinas, Nežiurint valdžios uždraudimų susirinkimų, apie 10,000 ypatų laikė susirinkimą 15 d. sausio, pamėnėjimui sukaktuvių užmušimo Dr. Liebknecht ir Rožės Luxemburg.

Blokada prieš Rusiją atšaukta.

Paryžius, sausio 16 d. — Oficialiame pranešime išleistame ši vakarą, Taikos

konferencijos Viršiausia Taryba nutarė pradėti prekybą su Rusijos kooperatyvėm draugijom. Taryba sako, kad jos pirmas tikslas yra suteikti pagelbą viduals Rusijos gyventojams, kuriems truksta mašinų ir šiaip jau visokių padirbtų produktų. Už tai Rusijos žmonės atlygins duodami sąjungiečiams ir kitiems žalius medžiagos, ypač javų ir linų.

Tas visas tai jau yra pakėlimas blokados, kuri buvo apskelbta prieš Sovietų Rusiją. Bet sąjungiečiai visgi tvirtina, kad nieko bendro neturės su Sovietais, ale kreipsis tiesiog į Rusijos gyventojus, ypač į valstiečius, per kooperatyvus draugijas, kurios yra taip išsiplatinę Rusijoje (sakoma jos turi 20,000,000 narių).

Washington, Anot čionai tinių valdininkų nuomonių, pradėjimas prekybos su Rusijos kooperacijoms, nereikia pakėlimą blokados prieš Sovietų Rusiją.

Pilna prohibicija prasidėjo SUV. Valstijose.

Washington, sausio 16 — Šiandien, vidurnaktyje, prasidėjo pilna prohibicija SUV. Valstijose, pagal konstitucijos pataisymą. Svaigalų šalininkai kovojo lyg paskutiniam už savo numylėtą skystymą, bet veltui. Tie, kurie peržengs prohibicijos įstatymą, nuo dabar bus skaudžiai bėdžiamai. Uždrausta pardavinėjimas netik abelnai svaigalų, bet ir visokių vaisių giri, kuriuose rasis daugiau kaip pusė vieno nuošimčio alkoholiaus.

Pareikalauta ex-kaizerio nuo Holandijos.

Paryžius, sausio 17 d. — Taikos Konferencijos Viršiausia Taryba jau pasiuntė notą Holandijai, reikalaujant, kad ex-kaizeris būtų perduotas į sąjungiečių rankas.

Žmogžudis užmušė 4 ir pats pasikorė.

Brooklyn, Conn., sausio 17 — Victor Lipponnen, finnas ukininkas, 38 metų amžiaus, staiga išėjo iš proto, ir kirviu užmušė tris kaimynus, buvo priežasčia mirties savo 4 dienų kudikio ir sužeidė savo pačią, paskui pats pasikorė.

Orlaivio kelionė nuo Italijos Japonijon.

Roma, sausio 18 d. — Italijos valdžios surengta orlaivų kelionė nuo Romos iki Tokio, jau prasidėjo. Šiandien išlėkė du armijos aviatoriai Caproni orlaiviu.

Fiume prašo D'Annunzio išsikraustyti.

Belgradas, sausio 17 — Anot žinių čia gautų, Fiume atstovai laikė susirinkimą ir priėmė rezuluciją, prašanč D'Annunzio išsikraustyti iš Fiume kaip greičiausia galima.

Naujas Francijos prezidentas.

Versailles, sausio 17 d. — Francijos Tautos Seimas šiandien išrinko p. Paul Deschanel, atstovų buto pirmėdį, Francijos nauju prezidentu. Sakoma, kad jis yra labai tinkamas žmogus tai vietai. Iš syk ir p. Clemenceau buvo kandidatas, bet matydamas, kad parlamentas nekaip už jį užstoją, atšaukė savo kandidatūrą. Francijoje, ne prezidentas, bet ministerių pirmininkas (premieras) yra tikras šalies valdonas.

Čekai ir austrai veiks bendrai.

Washington, sausio 17 — Anot kablegromo iš Pragos, čeko-slavokai ir austrai nutarė, bendrai veikti finansų ir žemdirbystės dalykuose.

Sinnfeineriai laimėjo rinkimuose.

Dublin, sausio 17 d. — Pasirėdo, kad miestų rinkimuose, kurie atsibuvo po visą Airiją ketverge, rytu, vakarų ir pietų Airijoje, 75 nuoš. sinnfeinerių ir darbininkų kandidatų laimėjo.

Sako nuėmimas blokados kenks Sovietui.

Washington, sausio 17 — H. Hoover sako, kad nuėmimas blokados nuo Rusijos daug kenks Sovietui. Anot jo, bolševikai išaiškino visus nedateklus, trukumus, nelaimes, kaip paėinančius nuo blokado. Dabar atšaukus blokadą, žmonės galės matyti kas yra tikrai kalta ir kad dabartinė industrijalė demoralizacija Rusijoje paeina nuo bolševikų valdymo, o ne nuo blokados.

Orlaivio kelionė nuo Italijos Japonijon.

Roma, sausio 18 d. — Italijos valdžios surengta orlaivų kelionė nuo Romos iki Tokio, jau prasidėjo. Šiandien išlėkė du armijos aviatoriai Caproni orlaiviu.

Eksploatacijos įstatymas perleistas.

Berline, sausio 18 d. — Vokietijos Tautos Seimas perleido šiandien taip vadinamą "eksploatacijos" įstatymą, prieš kurį atsibuvo kruvinos demonstracijos u-tarninke. Šis įstatymas padeda darbininkų tarybas po valdžios kontrole.

Latviai atmušė bolševikus.

Kopenhagen, sausio 18 — Bolševikai koncentruoja didesės spēkas ant latvių fronto, anot pranešimo iš Rygos. Latviai sakoma visur atmušė bolševikų atakas ir atėmė keletą kaimų nuo jų.

Influenza siaučia didmiesčiuose.

Washington, sausio 19 — Influenza pradėjo vėl plautis didmiesčiuose, o ypač Chicagoje, kur keleta tūkstančių žmonių serga. S. V. Sveikatos departamentas visgi sako, kad nereikia ši kartą tikėtis epidemijos.

Naujas francuzų kabinetas.

Paryžius, sausio 19 d. — Clemenceau kabinetui rezignavus, p. Millerand sutvėrė naują ministerių kabineta.

P. Clemenceau vienok pasilėka, kaip taikos konferencijos viršiausios tarybos pirmininku.

Lenkai gavo miestą Thorn.

Berlinas, sausio 19 d. — Miestas Thorn, vakarų Prusijoje, tapo vokiečių oficialiai apleistas ir lenkams perduotas. Vokiečių valdžia išsikraustys iš Dancigo 4 d. vosario.

"Amerikos "Raudonieji" jau Rusijoje.

Terijoki (Rusų-Finų ru-bežiaus), sausio 19 — "Raudonieji", kurie buvo deportuoti iš Amerikos ir išlipo Hango, Finliandijoje, tapo saugiai nugabenti Rusijon. Didelė delegacija rusų pribuvo iškilmingai pasitikti trentinius, kurie išlipo iš traukinio džiaugsmingai, dainuodami revoliucionieriaus riškas dainas.

Abelnai jų priėmimas buvo kuonentuziastiškias.

Savaitinis laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
Eina Ketvirtadienis
Leidžia
M. PALTANA VIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Prenumeratos Kaina:
Suvienijose Valstijose Metams \$2.50 Pusei Metų \$1.25
Kitose Vienpatystės Metams \$3.00 Pusei Metų \$1.50

Apparatiniai kainos ant užklauso. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
5 Centai už Numeri.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN-AMERICAN"
Every Thursday
Published by
M. PALTANA VIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Yearly Subscription:
In United States \$2.50 — 6 Months \$1.25
To Foreign Countries \$3.00 — 6 Months \$1.50

Advertising rates on application All communications should be addressed:
"LITHUANIAN-AMERICAN"
15 Millbury Street Worcester, Mass.
5 Cents per Copy.

Žinios iš Lietuvos

Alytus.
Lapkričio 17 d. Alytų buvo apskrities seimelio susirinkimas. Pirmininkas Janavičius, atidengdamas posėdį, padėjavo, jog valdžiaus Komitetai kaž kodėl nuleidę rankas ir nebe taip energingai dirba, kaip iš pradžių buvo dirbę. Jam atsakė vienas įgaliojimas: dėl to esąs visų upas nupuolęs, kad valdžią visai nesiskaitanti su Seimelio nutarimais kad nesiskaitanti su protiniais Valčių Komitetų nutarimais, del Valsybės turto saugojimo, ir kitų reikalų. Seimelis jau du kartu vienu balsu buvo nutaręs reikalauti pašalinti milicijos vadą Malinauską del jo palankumo ir bičiuliavimosi su lenkais, bet Malinauskas nebuvo pašalintas. Reikia piltai sutikt, jog "Lietuvos Ukininko" 32 numerį teisinaigi yra parašyta, kad lenkų pafrontėje lyg tyčiomai skiriamai ir laikomi valdininkai, palankus lenkams. Smuigliavimai, išvežimai lenkų pušn musų turto, kai kuriems valdininkams padedant padidėjo. Mokykloms kurą turinti duoti valdžia. Išreikšta buvo nusistebėjimas, kad labai daug girių paskirta parduoti. Susirinkimo pertraukose girdėti buvo pasakojimų apie pervežimą lenkų pusen musų javų, gyvulių ir net iš Kauno cukraus ir druskos. Erzina labai visus gandas, kad Kauno valdžia norinti gabenči i Vilnių prekį. Pirmu tegul mums Vilnių atiduoda, tai tada mes jam gabensim produktų. Ir be to paš mus brangus visi produktai. Už grobė — tegul sau ir peni kiekvienas kalbėjo. Nebėr to pasitikėjimo valdžia, koks buvo matyt pirmiau. Visi yra įsitikinę, kad valdžia esanti lenkų papirkta ir stovinti už lenkus, nes nemainanti valdininkų, palakių lekams, palendžianti visus suareštuotus del dirbimo lenkų naudai, ir jie dabar vėl dirbą pragaištį musų kraštui.

Kai kurie pareiškė, kad del to žmonės nenorį pirkti ir bonų, matydami, kad visas darbas nueis už nieką, kad lenkams visa išvežama.

Iš viso mokytojuja serbetgi lenkai iš savo pusės neduoda nieko išvežt. Kam esą visi tie sargybieniai, kam

jiems mokama algos, jei šmugliavimas nestabdomas, bet dar didinamas. Pirmu patys valščiai gaudydavę šmuglierius, dabargi valdininkai (ypatingai Jezno) praleidžia visur.

Viltrakiai (Šakių aps.)

Viltrakių kaimo jaunimas nesirupina švietimo reikalais. Nėra jokių draugijų, nors jaunimo yra gana daug. Papročiai yra visai blogi: susirinkus jaunimui kur i draugę, tuoj prasideda lošimas ir ima veikti kiti gana negražūs įpročiai. Neapsiriksiu sakydamas, kad niekas merginų ar vaikinų neskaityt kaip knygu taip ir laikraščiu.

Labai bloga. Reiktų, kad tą paprotį mestų.
(Iš "Liet. Ukininko")

Musų geležinkeliai militaruoti nuo lapkr. 26 d. Vieni geležinkelio tarnautojai pasiileka savo vietoj ir be Krašto Aps. Min. sutikimo negali pasišalinti iš tarnystės. Įtariamieji pataikaujant Lietuvos priešams bus siunčiami i belaisvių stovyklas. Visiems tarnautojams ir jų šeimynoms maisto produktų duos Armijos Intendantura. Už visus nusikaltimus tarnautojai atsakys karo teismo įstatymams.

Seinų Apskrities Valdyba kreipėsi i Lietuvos Vyriausybę raštu, kuriame įvardyta pavardės 154 piliečių Seinų gyventojų, pašalintų okupacinės laikų valdžios iš Seinų. Tie žmonės, atėjus šalčiams atsidurę dideliuaviam varge ir užtat Apskrities valdyba prašo Vyriausybę padaryti reikalingus žingsnius, kad tie piliečiai galėtų grįžti i savo senias vietas ir nebutų persekiojami.

Naumiestis. (Šakių apskrities). "Žiburio" gimnazija rugpiučio mėn. 18 d. pradėjo antrus mokslo metus ir dabar veikia keturimisklasėmis.

Mokinių skaičius žymiai padidėjo, kurių dabar randasi 170. Jų tarpe 70 mergaičių.

Iš viso mokytojuja serbetgi lenkai iš savo pusės neduoda nieko išvežt. Kam esą visi tie sargybieniai, kam

čiau minėtų dalykų, nemokina dar gimnastikos, kuri tokiu svarbiu momentu butų reikalinga, ir rankų darbo. Mokytojų, rodos, netruksta, bet sunku įspėti, kadetaip; nors mokiniai ir pageidauja, ypatingai gimnastikos.

Be to, toje pačioje gimnazijoje ir tu pačių mokinių yra steigiamos organizacijos. žymiausios dvi: bešalių ir ateitininkų. Mokiniai mėgsta lavintis, už tai uoliai darbuojasi organizacijų reikalais, nors ir pamokų neapleidžia.

Mt. Š—a.
(Iš "Darbo")

Pasitarimai su Lietuvos lenkų partijų atstovais.

Iš Vilniaus buvo atvykę Vilniaus lenkų partijų atstovai: nuo demokratų p.p. V. Abramavičius, A. Babianksis ir Z. Revkovskis; nuo liaudies sąjungos p.p. S. Mickevičius ir A. Vigerskis ir nuo socialdemokratų p. Zaštovtas. Jie atvyko pasitarti su lietuvii partijų atstovais lenkų-lietuvii sugyvenimo Lietuvoje reikalui. Pasitarime iš lietuvii pusės dalyvavo krikščionių demokratų, pažangos, santaros, nepartinių kluubo ir socialistų liaudininkų demokratų atstovai.

Lenkų partijų atstovai kėlė pirmiausia klausimą del patikrinimo lenkams Lietuvoje lygių piliečių teisių. I tai lietuvii jiems buvo atsakyta, kad lenkai ir prie koalicinio ministerių kabineto, ir dabar, lygiai pilietines teises turėjo, tik jų naudoti nenorėjo, nes nenorėjo buti nepriklausomos Lietuvos valstybės piliečiais. I toki gi jų nusistatymą daugiausia veikė Lenkijos valdžios intrigos. Lietuvos visuomenės tarpe ir pačių Lietuvos lenkų iš anapus demarkacinės linijos itaka šios pusės lenkams. Nurodyta tad pašalinti lig šiol veikusias priežastys, o vaisiai — lygių lenkų teisių vykinimas gyvenime — savai me pasirodys.

Prieš vesdami by kokias toimesnes tarybas, lietuvii partijų atstovai pareikalavo iš lenkų pasisakyti savo nusistatymą del Lietuvos valstybės. Tatai jų ir buvo padaryta.

Demokratai ir liaudies sąjunga žinomą giesmę traukia: Steigiamajam Lietuvos Seimui, kurį vis delto pripažįsta, jie stato svarbiausią uždavinį — sujungti visą neskaldomą Lietuvą federacijos ryšiais su Lenkija. Daug arčiau musų siekiami stovi social-demokratų partija (pol. socialno demokrateczna partija Litwy i Bialej Rusi). Jie pripažįsta Lietuvos Steigiamąjį Seimą vieninteliu krašto šeimninuku ir nepriklausomos krašto buties reišķeju, kurio valdžia turi pasiduoti visų šiam krašte gyvenančių tautų atskiri siekimai; savo keliu jie žada eiti i St. Seimą su obalsiu Lietuvos federacijos su Lenkija, taip pat su Latvija ir Estija. Be to, Vilniaus lenkų socialdemokratai reikalauja, kad St. Seimo šaukimo metu bu-

tų iš Lietuvos pašalinta sve-tima, ne iš šio krašto kilusi, pajiega.

Svarbiausia del lenkų demokratų ir liaudies sąjungos nusistatymas negaiejo pozityvinių rezultatų duoti. Vieni kitiems pripasakojo istisą eile priekaištų, nurodydami i skriaudas vienoj ir kitoj pusėje, ir, išreiskę pageidavimų, kur kas turėtų buti padaryta, išskirstė.

(Iš "Liet. Ukininko.")

VALSTYBĖS TARYBA.

Kas tai yra Valstybės Taryba? Kodel ji musų visuomenės srovių taip nevienodai vertinama. Vienos iš jų visai nenori skaitytis su jos egzistavimu, kitos skaitosi tik kaip su neišvengimu blogu, o trečios, kaip įmanydamos, gina ją nuo "priešvalstybinių gaivailių" puolimų. Yra žmonių, kurie šventai įsitikinę, kad tik Valstybės Taryba gali išvesti Lietuvą iš sunkios politinės padeties. Sakau "šventai įsitikinę" aiškiai nusimanydamas, kad musų amžiuje šventi įsitikinimai turi labai nesventus pagrindus. Pradeda girgždėti Valstybės aparatas, truksta lėšų, biogai klojasi vidaus, sunkiai eina užsienių paskolos užtraukimas — visa tai pareina nuo to, kad neduodama Valstybės Tarybai susirinkti ir užgydyti kankinančias Valstybę žaizdas. Jeigu marmelado fabrikas permaža moka už pristatomus vaisius, jeigu darbininkai kur nors pastato peraukštus reikalavimus, jeigu kuriam nors valdininkui nepasiseka tarnyboje — visos tos nuoskaudos atsiduria galų gale Valstybės Taryboje. Vieni patys nueina pasiskusti, antri siunčia savo žmonas: vienu žodžiu yra žmonių, kurių laukiama nuo Valstybės Tarybos labai daug. Kiek daug turi pamato tas laukimas ir ką iš tikrųjų Valstybės Taryba gali nuveikti tai išaiškinti yra musų uždavinys.

Musų Valdžios sudėtyj Valstybės Taryba vaidina įstatymų leidžiamosios įstaigos rolę. Valstybės Taryba svarsto ir sprendžia Ministerių Kabineto pastatytus įstatymų projektus ir pati turi įstatymų iniciatyvos teisę. Bet buvusioji pas mus ligi šiol įstatymų leidimo praktika parodo, kad Valstybės Taryba ypatingu darbštumu šioje srityje nepasizymėjo. Teisybė, Valstybės Taryba "del ne nuo jos pareinamų aplinkybių", nesirinko beveik pusę metų. Bet jeigu paimti tai, kas yra padaryta įstatymų leidimo srityje, tai mums pasidarys aišku, kad įstatymų leidimas gali be Valstybės Tarybos apseiti. Viena, kad ji negali del savo vienašalės sudeties tikrai atvaizdinti tų interesų, kurie reišķiasi musų visuomenėje; antra, ir kaipo technikos pajiega, neturi tų tesės ir šalies žinovų, kurių taip reikalingas įstatymų leidimas. Piktieji liežuviai sako, kad Valstybės Taryba, svarstydama įstatymų projektus,

pasitenkina skiriamųjų ženkliu ir gramatikos klaidų taisyumu. Žinoma, kas nors turėtų ir tą darbą padirbt jis galima butų pavesti ir daug žemesnei musų Valstybės gyvenimo institucijai. Viena tik reikia čia pažymėti, kad Valstybės Taryba maža tekeisdama iš esmės patiekiamus jai svarstyti įstatymų projektus vis delto sulauko įstatymų leidimo procesą, kuris ir be to pas mus eina per daug sunkiu tempu del bendros stokos i vairių sričių specialistų tiek valdžios viršunese, tiek apačioj. Ir pati Valstybės Taryba, matyti, tai numano. Stojant i darbą E. Galvanauskio Kabinetai ji parodomai dideliu pasiryžimu ėmėsi padėti savo padarui, bet neištesėjo. Pačioje darbymetėje pertraukė sesiją ir paleido savo narius pasilsėti po sunkių darbų.

Manysčiau kad karakteringiausiu Valstybės Tarybos darbo bruožu įstatymų leidimo srityje gai buti jos priimtoji pataisa rinkinimų įstatymui i Steigiamąjį Seimą. Lietuvos Steigiamojo Seimo rinkimų įstatymų projektas rinkimų laisvės apdraudimo skyriuje turėjo skyr., kuris šitaip skambėjo: "Kas bažnyčioje ar kitoje maldos vietoje maldos metu žodžiu ar raštu varys rinkimų agitaciją baudžiamas iki 1.500 auksinų pinigais arba areštu." Žinoma, tokiau paragrafą, ištraukiamą krikščionims demokratams o gal ir kitoms grupėms, kurios turi šokių tokių ryšių su bažnytine organizacija, gana stambus ginklas. Procesai, kurie galės prasidėti rinkimams einant del klebonėlių uolumo butų labai ir labai nemalonūs. Todel ir suprantama, kad Valstybės Taryba gana tikrai atvaizdindama musų dešiniojo sparno aspiracijas tokio skyriaus praleisti negalėjo, nors tie jos nariai, kurie statosi valstybingumo sargais, rodos, turėtų šiek tiek daugiau pasirupinti Valstybės Tarybos garbe.

Įnešimas tokios pataisos, kuri aiškiai favorizuoja klerikalinėms grupėms, toli gražu neatsako tai objektingo teisėjo rolei, kurią norima duoti V. Tarybai kai kurių jos narių. Ar šiaip ar taip, tas įstatymų leidimo epizodas yra charakteringas ir pakankamai parodo, kad kur susiduria visuomenės grupių interesai ir pakankamai aukštos įstaigos neišlaiko gyvenimo pagundu.

Čia pat reikia pažymėti, kad i dabartinis p. E. Galvanauskio kabinetas, kurs užėmė M. Slezevičiaus kabineto vieta, tur but, su iš anksto prizadėta Valstybės Tarybos parama toli gražu nėra per daug linkęs vertinti Valstybės Tarybos, kaip įstatymų leidžiamosios įstaigos. Ponus ministerius labai reiai galima buvo matyti Valstybės Tarybos posėdžiuose, o reikalui atsitikęs reikėjo griebtis kuo ne "atvedimo" priemonių. Galų gale Valstybės Taryba nutarė ir p. Galvanauskiumi prizadėta įstatymų projektus,

kuruos ji ligi šiol sratė kabinetui pasirodė jau interpelicijos. Žinoma, jos realinės reikšmės neturi, ypač darant jas prieš išvaizduojant urliopan, tai yra tik nepasitenkinimo grimaša, kuri stambesnių pasekmių, žinoma, neturės. Interpelicijomis pas mus nei geležinkeliu nei fronto padeties nepataisysi. Be to ir pati šios sesijos pertrauka yra labai reikšminga. Valstybės Taryba išvaizavo urliopan "ne dei ne nuo jos pareinamų aplinkybių", o tik del to, "kad valstybės kurimo darbas pasirodė per daug nuobodus. Nei ministralis kvorumas 16 narių gale negalėjo susirinkti. Žinoma tokiomis aplinkybėmis palaikyti darbščios įstaigos išvaizda buvo sunku ir prisėjo važiuoti urliopan. Musų įstatymų leidimo praktika remiasi laikinosios konstitucijos skyr. 13, kuris Valstybės Tarybos sesijų tarpe arba per jų pertraukas įstatymų leidimą paveda Ministerių kabinetui kartu su Valstybės Prezidentu. To paragrafo egzistavimas parodo, kad Valstybės Taryba dabartinėje savo sudėtyje nėra butinoji įstaiga įstatymų leidimo reikalui. Jeigu klausimas butų statomas tik del įstatymų leidimo, tai Valstybės Tarybos laikymas ir žmonių ekonomijos ir finansų žvilgsniu butų per brangus.

Nekalbant jau apie surištus su V. Tarybos egzistavimu finansinius klausimus norėčiau čia pabrėžti Valstybės Tarybos nusistatymą, kad Valstybės Tarybos nariai be specialinio Valstybės Tarybos leidimo negali užimti jokios prieinamos kitiems mirtingiems žmonėms vietos. Tai, žinoma galima išaiškinti nenoru statyti "parlamentu" narius i priklausomą padėtį, bet turint galvoje bendrą trukumą pas mus darbininkų Valstybės Taryba, tur but, galėtų ir kitaip nusistatyti, jeigu čia svertų tiktai šitas motyvas.

Be įstatymų leidimo musų Laikinoji Konstitucija nužiuri dar tokias Valstybės Tarybos funkcijas: 1) Valstybės Taryba daro Valstybės Prezidento rinkimus (skyr. 6) 2), tvirtina padarytas su kitomis Valstybėmis sutartis (skyr. 15) 3), gali priversti Ministerių Kabineta prie atsistatydinimo (skyr. 22) ir) tik Valstybės Tarybos iniciatyva gali buti ineštos atmainos i musų laikinąją konstituciją (skyr. 5). Bet ne visos čia įvardytos funkcijos turi vienodos reikšmės. Imkime, pavyzdžiui, teisę tvirtinti, padarytas su kitomis Valstybėmis sutarti. Valstybės Taryba musų aplinkybėmis vargu ar rastų savyje drašos ratifikuoti nors kiek didesnės svarbos tarptautinę sutartį. Tai yra dalykas Steigiamojo Seimo ir užbėgti jam už akių Valstybės Taryba, tur but, heturės progos. Laikinosios konstitucijos skyr. 22, jų Valstybės Taryba ligi šiol nesinaudojo: Ministerių Kabineto kriziui įvykinti ir viešai prieš

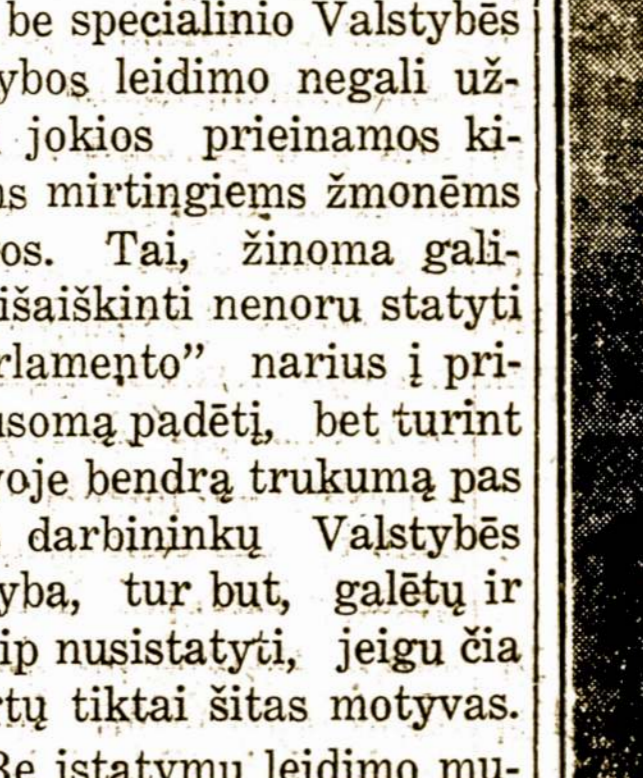
visą šalį paimti už tai ant savęs atsakomybę reikia jausti daugiau atramos šalyje negu jos jaučia Valstybės Taryba. Teisybė, Ministerių Kabineto kriziai pas mus daromi maloniai dalyvaujant Valstybės Tarybai bet ne viešai, o už kulisu.

Istatymas rinkimų i Steigiamąjį Seimą jau sudarytas (ne Valstybės Tarybos pastangomis). Laikinosios Konstitucijos pagrindiniai dėsniai ligi Steigiamojo Seimo daugiau pataisų; turbut, nereikalau.

Rodos, kad Valstybės Tarybos darbų ciklis jau užsibaigė. Kol Valstybės Taryba negalėjo rinktis del reišķiamo jai "priešvalstybinių elementų", nepasitikejimo ji turėjo didelio nero dirbti, oi didelio. Bet atėję ir Valstybės Tarybai gyvenimas: dirbk kiek tik nori! Pasirodė, kad krovimo truksta. Jeigu Valstybės Tarybai ir netėktų daugiau susirinkti ir tai ji nenustotų veikusi. Musų visuomenė žinotų, kad kur tai Lietuvoj yra Laikinosios konstitucijos skyr. 6 vykintojas. Jeigu, Dieve neduok, mus išliktų nelaimė-nepaliksime našlaičiais. Tai yr a tikras Valstybės Tarybos pašaukimas. Bet negeriausiu butu, kad Valstybės Taryba tą tikrai savo pašaukimą suprasdama nurimtu lauro vainikų dabina.

P. Girgždūtis.
(Iš "Santaros")

RUŠKITES LIETUVOS BONUS PIRKTI!

Viktoras Kibildis vienas iš didžiausių lietuviškų krautuvninkų. Parduoda visokius valgomus daiktus. Parsamdo puikų automobilių, vestuvėm, krikštydom, ir pasivažinėjimui.
577 Millbury, St., Worcester, Mass.

Reikalingas kriaučius prie kostumerško darbo. Darbas geras i geram kriaučiui gera užmokesčis. Geistina, kad butų geras žmogus. Atsisaukite greitai.
M. Ramanauskas,
4 Lafayette St. Worcester, Mass.

LIETUVIS MECHANIKAS.
Taiso laikrodžius, laikrodėlius ik kitokius mechaniskus daiktus, kaip gramfonai ir kiti muzikališki instrumentai.
Julius Kyedaras,
22 Bigelow St., Worcester, Mass (1 lubos)
Vakarais visada namie.
(4)

SKAITYKITE IR PLATINKITE "AMERIKOS LIETUVI."

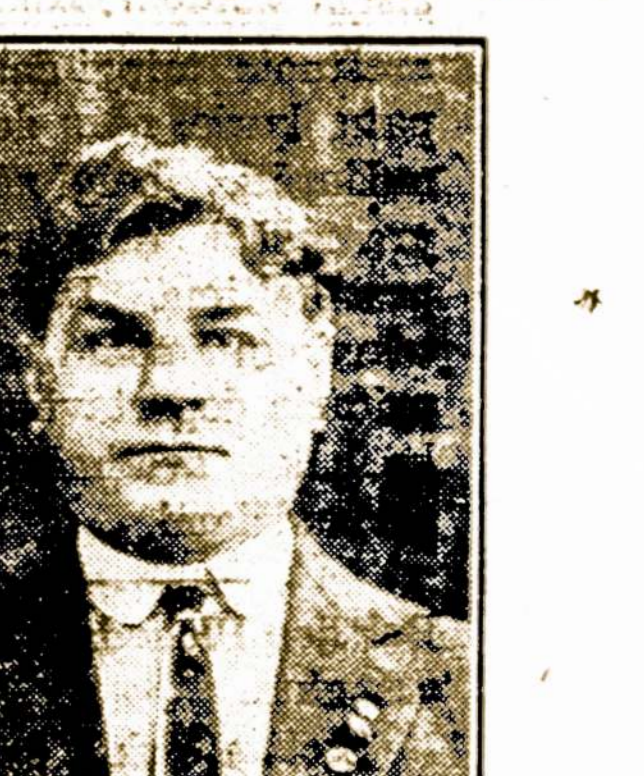
visą šalį paimti už tai ant savęs atsakomybę reikia jausti daugiau atramos šalyje negu jos jaučia Valstybės Taryba. Teisybė, Ministerių Kabineto kriziai pas mus daromi maloniai dalyvaujant Valstybės Tarybai bet ne viešai, o už kulisu.

Istatymas rinkimų i Steigiamąjį Seimą jau sudarytas (ne Valstybės Tarybos pastangomis). Laikinosios Konstitucijos pagrindiniai dėsniai ligi Steigiamojo Seimo daugiau pataisų; turbut, nereikalau.

Rodos, kad Valstybės Tarybos darbų ciklis jau užsibaigė. Kol Valstybės Taryba negalėjo rinktis del reišķiamo jai "priešvalstybinių elementų", nepasitikejimo ji turėjo didelio nero dirbti, oi didelio. Bet atėję ir Valstybės Tarybai gyvenimas: dirbk kiek tik nori! Pasirodė, kad krovimo truksta. Jeigu Valstybės Tarybai ir netėktų daugiau susirinkti ir tai ji nenustotų veikusi. Musų visuomenė žinotų, kad kur tai Lietuvoj yra Laikinosios konstitucijos skyr. 6 vykintojas. Jeigu, Dieve neduok, mus išliktų nelaimė-nepaliksime našlaičiais. Tai yr a tikras Valstybės Tarybos pašaukimas. Bet negeriausiu butu, kad Valstybės Taryba tą tikrai savo pašaukimą suprasdama nurimtu lauro vainikų dabina.

P. Girgždūtis.
(Iš "Santaros")

RUŠKITES LIETUVOS BONUS PIRKTI!

Viktoras Kibildis vienas iš didžiausių lietuviškų krautuvninkų. Parduoda visokius valgomus daiktus. Parsamdo puikų automobilių, vestuvėm, krikštydom, ir pasivažinėjimui.
577 Millbury, St., Worcester, Mass.

Reikalingas kriaučius prie kostumerško darbo. Darbas geras i geram kriaučiui gera užmokesčis. Geistina, kad butų geras žmogus. Atsisaukite greitai.
M. Ramanauskas,
4 Lafayette St. Worcester, Mass.

LIETUVIS MECHANIKAS.
Taiso laikrodžius, laikrodėlius ik kitokius mechaniskus daiktus, kaip gramfonai ir kiti muzikališki instrumentai.
Julius Kyedaras,
22 Bigelow St., Worcester, Mass (1 lubos)
Vakarais visada namie.
(4)

SKAITYKITE IR PLATINKITE "AMERIKOS LIETUVI."

APZVALGA

Rusijos blokada nuimta.

Po ilgą svarysčių, po ilgų tyrinėjimų, ir pagaliot matant, kad žuva paslūtinė viltis nuversti Rusijos sovietų valdžią spēka, sąjungiečiai sutiko nors iš dalies nuimti nuo Rusijos blokadą ir pradėti prekybą su Rusija. Pirklyba bus vedama ne su sovietais, bet vien su Rusijos kooperatyvais, kurie yra taip prasipalaidę Rusijoje ir šioje labai svarbiajį rolę Rusijos pirklyboje. Paskelbdami apie nuėmimą blokados, sąjungiečiai vienok pažymi, kad savo politikos kas link Rusijos sovietų valdžios, jie tuom laiku neatmaino.

Rusijos sovietų šalininkai mato šiame nuėmime blokados didelį laimėjimą. Sovietų atstovas Martens skelbia, kad tai yra pirmas žingsnis po kurio seks visiškai nuėmimas blokados ir atsidarys keliai susisiekimo su Rusija.

Anglija norinti užgriebti Rusijos pirklybą.

Rusijos sovietų valdžios atstovas Martens, kaip paduoda rusų laikraštis „Rusky Golas“ tvirtina, jogei laike kratų, kuomet policija užgriebė padarytus kontraktus su Amerikos firmomis, kontraktų fotografijos patekusios Anglijos slapstosios policijos agentams, kurie pasirupino dastatyti Anglijos pirkliams. Anglų pirkliai pasinaudodami tais kontraktais pasiskubino Kopenhageną, kad padariusi panašius kontraktus. Apart to, Martens tvirtina, kad per praeitus mėnesius Anglija pasiuntusi Skandinavijon daugybę prekių ir dabar nuėmus blokadą, pasirupina, kad jos prekės pirmiausiai patektų Rusijon.

Kiek visame tame yra teisybės, sunku pasakyti, bet kad Anglijos pirkliai nemiega, tas yra gerai žinoma. Anglijos pirkliai jau padarė sutartį su Lietuva, Latvija ir Estonija, nupirkdami tų šalių linus ir jau daroma sutartis užpirkimui miškų. Nenuostabu todėl, kad ir kitose šalyse Anglija taip pat uoliai dirbą praplatinimui savo pirklybos.

Suv. Vals. valdžia vis dar atsisako pripažinti Lietuvos neprigulmybę.

Iš Washingtono pranešama, jogei Suv. Valstijų Valtybės departamente valdininkai pasitarime su Lietuvos finansinės misijos atstovais išreiškė, jogei Suv. Val. valdžia nieko neturėsianti prieš užtraukimą iš privačių šaltinių Lietuvai paskolos. Bet Suv. Vals. vis dar atsisako pripažinti formaliai Lietuvos neprigulmybę.

Po to, kaip Anglija suteikė Lietuvai pripažinimą ir kuomet Francija nors pusiau-oficialiai pripažino Lietuvos atstovybę Paryžiuje, keista, kad valstybė, kurioje taip skaitlingai apsigyvena lietuviai, lygšiol nepa-norėjo suteikti Lietuvai pri-

pažinimo. Šitoks nepasisekimas čionykščioje diplomatojije tikrai daro gėdą mūsų diplomatams Washingtone.

LIETUVOS ATSTATYMO B-VES SEIMAS.

New Yorke atsibuvo Lietuvos Atstatymo Bendrovės šerininų susivaziavimas. Šmetinis susivaziavimas buvo gana skaitlingas, šerininų pribuvo net iš tolimų kolonijų. Mat buvo pakleista gandas, kad kažkas nori užgriebti bendrovės kontroliavimą ir dargi bendrovės raštinė buvo išsiuntinėjus prasergėjimus, kad tuį asmenįs stengiasi pakeisti bendrovės vedėjus. Šerinininkai, kad prašalinus grėšiantį bendrovei pavojų pasistengė asmeniškai pri-puti susivaziavimam, ar tai prisiuntė savo ingaliojimus raštinėn.

Susivaziavime pasirodė vienok, kad jei kas norėjo pakeisti bendrovės vedėjus, išrinkti naujus direktorius, tai ne taip pašaliniai asmenįs, kaip bendrovės raštinė ir ji tai atsiekė pasinaudodama ingaliojima, kurių pervirši turėjo jai artimi asmenįs.

I vietą trijų direktorių, kurių terminas baigėsi šiais metais, išrinkta tik vienas buvęs direktorius, Romanas Karužas, kitį du išrinkti nauji — J. Srimaitis ir P. J. Žiuris.

Susivaziavime, kuris atsibuvo daugiau pro forma, del legalio išrinkimo direktorių, visgi neapsieita be svarstymo kitų dalykų ir kaip kame buta ir karštų susirėmimų.

Nepamąnėjus valdybos aporpe apie kooperaciją, kurią, sulyg L. A. B. organo suorganizavus L. A. Bendrovė, sekretorus bandė užginti, kad bendrovė su kooperacija neturėtų nieko bendra ir kaipo redaktorius pasiėmė atsakomybę už organe tilpusį paskelbimą kaipo „biznio melas.“ Iš ginčų vienok paaiškėjo, kad bendrovė turėjus šiokius tokius ryšius nors be jokios atsakomybės. Taip kad, kur prasidėjo ir kur baigėsi tas sekretoriaus „biznio melas,“ nevisi vienaip gąėjo suprasti.

Už įvestinimą \$5000 Lietuvos laikraščio bendrovė Chicagoje, kas buvo atliktta vien egzektuvio komitetu be direktorių žinios, buvo išnešta rezoliucija panaikinimo, nežiurint karštų tvirtinimų, kad tai buvo atliktta „geras biznis.“

Iš svarbesnių nutarimų, kurie buvo priimti šerininų tai — užtraukimas paskolos ant įgyto bendrovės namo ir paskyrimas 10% nuo gryno Bendrovės pelno nukoleivių šelpimui per Lietuvos švietimo ministeriją. Šerinininkas.

Nors Didžioji karė neva turėjo būti paskutinė, jau dabar plačiai kalbama apie sekantią karę, kuri, anot orų ekspertų, bus iškovota orė, su orlaiviais, augštyje bent 25,000 pėdų nuo žemės.

Svarbiuoju Reikalu.

(ATSISAUKIMAS)

Rudenį 1919 m. Lietuvoje susitverė didžiai simpatin-ga organizacija vadinama „Lietuvos Liausųjų Šaulių Sąjunga.“ Ją pagimdė skaudžios Lietuvos gyvenimo sąlygos, kada iš vienos pusės viliojo liuosybės saulutė, iš kitos-gi siautė vokiečių bei maskolių begaliniai šlykšti ir žiauri sauvale. Šaulių Sąjungą pagimdė tautos skausmas, ir liaudies kančios.

Puolant priešininkui Lietuvą iš lauko, arba susitelkus jam viduje ir pakėlus ginklus prieš Lietuvos nepriklausomybę, Šaulių Sąjunga yra pasistačius sau tikslą — „ginti krašto nepriklausomybę visomis pajėgomis.“ Todel karo metu Šaulių Sąjunga užsiima karo darbu: rengia visą kraštą gintis, atlieka kariškas užduotis ir jei grėšia turto plėšimo bei naikinimo pavojus, eina sargybos pareigas.

Ramiu laiku Šauliai užsiima kuno mąkstūnimu bei rikiuotės mokslu.

Šaulių Sąjunga yra nepartinė brolija, reiškia: liuosaisiais Šauliais gali but visų partijų žmonės. Šaulys tik tada nustoja buti šauliu ir praranda šaulio teises, kai įsimašo į partijinę kovą. Šauliais gali buti kaip vyrai, taip ir moteris, kaip jauni, taip ir seni. Šauliai savo tarpe dalinasi į dvi grupi: Šauliai rikiuotiniškai ir nerikiuotės šauliai, arba šaulių remėjai, kurių pareiga yra parupinti lėšų, maisto reikmenų.

Ir tokia organizacija yra dabar išsiplatinusi po visą Lietuvą ir ji jau, kad ir neseniai įsikurusi, sųspėjo atlikti didžiausi darbą kovose su vokiečiais, bei rusų kolčakininkų gaujomis.

Neginčijamai svarbu, kad šiose svarbiose kovos už nepriklausomybę dienose, kada Lietuvą laukia dar milžiniškas darbas — palausuoti savo sodybas, savo sostinę Vilių iš nagų paskutinio okupanto, — negincijamai svarbu, kad visų lietuvių tarpe Amerikoje susitvertų Lietuvos nepriklausomybės dalininkų Sąjunga, panaši į liuosųjų Šaulių Sąjungą pačioje Lietuvoje. Nesvarbu, kaip ta Sąjunga turi vadintis — ar Šaulių, ar sargų, ar dar kaip kitaip. Svarbu, kad ji stovėtų ant nepartyvio pamato, svarbu, kad ji kuogreičiau ir kuotinkamia suorganizuoūtų. Svarbu kad tuč tuojau kolonijose tvirtusi buriu, kad galėtų artimiausiam jau laike rinkti burių atstovai susivaziuoti, sutverti sąjungą ir nustatyti jos kons-tituciją. Del palengvinimo organizuoties, bus siuntinėjama atskiriems kolonijų iniciatoriams, kada jie kreipis, projektas laikinųjų sąjungos įstatų.

Tariamoji sąjunga, kaip po privatė savanorių organizacija, turi užsilaikyti savo lėšomis. Sąjungos valdžia turės pasirupinti rasti lėšų del padengimo savo iš-

kaščių, ir del sušėpimo tų savo skyrių, kurie del kolonijos nors priežasčių butų reigalingi.

Susispiečius „sargų“ ar „Šaulių“ burių, pats sulyg savo nuožiuros ar iš savo tarpo renka ar pasikviečia iš šalies instruktorių gerai išmananti rikiuotis, gimnastikos ir kitokio sporto dalykų.

Pirmasai projektojamose „sąjungose“ uždavinys bus, tvirtas ir tikslingas vidujinis pačios organizacijos susitvarkymas. Nes tik gerai viduje sutvarkyta organizacija gali gaminti tinkamus vaisius ir turėti visuomenę, kurioje yra pasistačius sau tikslą — „ginti krašto nepriklausomybę visomis pajėgomis.“ Todel karo metu Šaulių Sąjunga užsiima karo darbu: rengia visą kraštą gintis, atlieka kariškas užduotis ir jei grėšia turto plėšimo bei naikinimo pavojus, eina sargybos pareigas.

Trečia užduotis,—parinkti kiek išgalima aukų ir šiaip visokių dovanų lygiai kaip ir laisviesiems Lietuvos Šauliams. Lietuvos kolonijose, ypač gi pradėta organizuoti pačioje Lietuvoje Amerikos lietuvių vardo legijonui.

Si Lietuvos laisvės šalininkų Sąjunga turėtų tai užmegsti betarpūs santykis su Lietuvos Šaulių Sąjunga Kaune. Be to, ji turėtų palaikyti nuolatinį kontaktą su čia esančia Lietuvos Militare Misija del gavimo reikalingų žinių bei patarimų. Amerikos lietuviu girdžiate trimito balsą Spieskitės į burius, buriu į Sąjungą. Tegulu ta Sąjunga bus Lietuvai neišsamiąs šaltinis medžiagos, pagėbos ir Tėvynės ginejū galingos rezeros.

Liet. Kr. Aps. Min.

atstovas ir majoras,

Povilas Žadeikis.

P. S. Delei informacijų galima kreiptis šiuo adresu: Lithuanian Mission, 257 West 71 Street., New York City.

Austras neseniai deportuotas Austrijon, atvyko į Suv. Valstijas 3 d. rugpiučio, 1914 m. Jis nebuvo priimtas į šią šalį, iš priežasties nesveikų akių; bet ji negalima buvo atgai pasiusti, nes laivai jau nėjo Austrijon. Tad jis buvo išlaikytas ant Ellis salos 5 1/2 metų. Per tą laiką jis užsi-dirbo \$495 kaipo kriaučius, o jo užlaikymas valdžiai lėšavo 6000 dol.

Didžiausias upelis pasaulyje vadinas Wakulla ir vandasi apie 15 myl. nuo Tallahassee, Floridoj. Upe-lis yra 400 pėdų skersai, 80 pėdų gilio ir iš jo išbėga 120,000 galionų vandens kas minutą. Jame turi pradžia upė 250 pėdų pločio ties pat prasidėjimu.

Aviatorių padėjimas Rybo Afrikos tyruose gana keblus. Liutai, leonardai ir sloniai tankiai užpuola ant aviatorių stovyklų ir padaro daug bliėdių. Jeigu orlaivis turi nusileisti nežinomoj vietoj, tai mirtis beveik neišvengiama.

Lietuvos Laisvės Paskola.

I Kolonijų Veikėjus.

Nors jau pusėtinai laiko prabėgo nuo paskelbimo Lietuvos Laisvės Paskolos prasidėjimo; nors jau kelis kartus buvo kreiptasi į visuomenę, bet iki šiol didžiuma kolonijų dar vis tik ruošiasi, dar tik tveria stotis. Labai prašome visų kolonijų pasiskubinti tvirti stotis. Tverkite kuogreičiausiai, Lietuvai juk greitai reikia pinigų. Negalima juk darbo test.

Paskui vėl nekurioms mažos kolonijos, jų veikėjai mums tankiai rašo, kad girdi mažoje kolonijoje neverta stoti sutverti. Tai negerai. Butinai reikia, kad ir mažiausios kolonijose susitvertų stotis. Nei viena kolonija neturi buti be stoties. Nors kolonijoje butų tik 10-15 šeiminų, bet vis vien tegul stotelė susitverta. Kur nėra daug organizacijų kolonijose, ten tegul kad ir viena esanti organizacija, kokia nors kuopa ar draugija sutverta stotelę.

Aukų klausimas.

Kolonijose yra gana daug įvairių aukų Lietuvos vardu surinkty. Dar kolonijose y-ra neprisiustų aukų surinkty laike Lietuvių Dienos 1916 metais. Yra visokių žiečių organizacijų, kurios rinko aukas ir jokiam centraliam fondui nepridavė ir jos yra ant rankų kolonijų komitetų. Toki kolonijų komitetai iki šiol išsikalbi-tėjo, kad negalima tiesiog lietuvon pasiusti, tai ir laisvės savo rankose.

Dabar tokios aukos Lietuvos vardu rinktos turi buti prisiustos Lietuvos Misijai. Daugiau išsikalbinėjimų negali buti. Lietuvos Misija turi kurjerus, žino kelius, kaip pasiusti Lietuvos aukas ir visokios tokios aukos tuojaus turi buti prisiustos Lietuvos Misijai.

Taipgi prašome kolonijų veikėjus, kad mums praneštų, kur, pas ką ir kiek dar tokių aukų guli neišsiustų. Mes bandysime jas išgauti. Kas buvo rinkta Lietuvai ir Lietuvos vardu, tas turi Lietuvai ir-teksti.

Centraliai fondai, kaip Tautos Fondas, Nepri-gulmybės Fondas, kurie rupinasi Lietuvos laisve ir pinigų siunčia, jie neineina šion taisykien, nes jie patįs siuntė ir siunčia Lietuvon aukas. Čia visas klausimas eina apie tas aukas, kurios kolonijose guli ant vietinių įvairiausių organizacijų ar komitetų rankų.

Centro Raštinės reikalavimai.

Išvengimui betvarkės, centro raštinė reikalauja butinai prisilaikyti šių taisyklių. Jei jų nebus stočių prisilaikyta, raštinė neatsakys už klaidas.

1) Pinigai ir subskripcijos duplikatai butinai turi buti ne rečiau, kaip viena kartą sąvartėn prisiunčiami centran. Geištna butu, kad du kartų į sąvartę viską iš-

siustų centran, kiek surinkta.

2) Susimildami karu su pinigais ar U. S. Bondsais siųskite ir subskripcijų du plikatus, kitaip centras nežino kas už ką moka, už ką pinigai. Toki atėję pinigai be duplikatų korčiukų negalimi intraukti į knygas.

Dabar pasitaiko taip, kad pinigai prisiunčiami, o duplikatų nėra. Paskui prisiunčiami duplikatai, bet ant duplikatų didesnė suma negu yra prisiustų pinigų. Centras nežino ką daryti tokiam atsitikime, nežino kuris duplikatas negeras, ar stoties išdininkas neprisiuntė daį pinigų. Supraskite gerai, kad tuomet negali buti tvarkos. Todel:

3) Kiekvieną kartą stoties išdininkai butinai turi kartu duplikatus ir pinigus arba U. S. bondsus prisiusti. Prie to turi buti tiek pinigų ar U. S. bondsų prisiusta, kiek yra iš viso pažymėta ant duplikatų. Kiek tame siuntinyje sudėjus visi duplikatai parodo, tiek tame pat siuntinyje turi buti pinigų arba U. S. bondsų. Tai butinas reikalavimas ir griežtai visi stoties išdininkai turi prisilaikyti.

4) Dar pakartojame, kad ant duplikatų apačioje turi buti butinai pažymima, kas antra ar trečia mokestis, jei žmogus moka antru ar trečiu kartu už tą patį boną. Jei to nebus padaryta centras gali antrą mokestį palaikyti nauju bono pirkėju. Tuomet tiktai betvarkės bus mokestis užrašytas įvairiose vietose. Kas atsa-kaus, jei paskui žmogus negaus bono, o juk gali negauti, nes ir viena mokestis nei antra nebus pilna už boną.

5) Dabar Lietuvai labai reikia pinigų ir visur prisinėkite grynais pinigais. bet kas kartais duoda U. S. bondsus, tai jie priimami Suv. Valstijų bondsai, ant kurių yra užrašyti vardai (Personaliai bondsai) jokiū budu negalima išmainyti. Tokis bondsas kieno rankose ne butų, jis vis vien priklauso tam, kieno vardas ant jo stovi. Mes jų priimti negalime.

Jokiū budu nepriimami ir bondsai su nukirptais už 1920 metus procentais kupo nais.

6) Kiekvienas lietuvis užsirašo nemažiau kaip ant 100 dolerių bono. Tik vaikai arba pavargėliai, kurie neturi pinigų, tie užsirašo ant 50 dolerių bono. Kas daugiau turi, tas privalo ir ant tukstančio užsirašyti.

Labai prašome, aiškiai rašyti žmonių vardus ir antrašus. Dabar kartais užrašoma: Snuolis vieton Šnuolis, Vitauskas vieton Vitkauskas ir tam panašiai. Kam smagu bus, jei jo vardas iškreiptas bus.

Su antrašais irgi tas pats. Kartais netik neįskaitomi antrašai parašomi, bet dar

ir visai jokių antrašų nepaduodama.

8) Kur nėra stočių, ir kur jos negalės susidaryti, lietuviu siųskite pinigus už bonus stačiai raštinėn tik aiškiai pažymėkite, kas siunčia, iš kur, aiškų antrašą ir sumą pinigų.

9) Čekiai ar „Money Orderiai“ turi buti išrašomi vardu: Lithuanian Mission. Visokius laiškus adresuokite ir visuomet kreipkitės šiotoku antrašu:

Lithuanian Mission,
257 West 71 St.,
New York City.

„Raudonųjų“ veikimas Anglijoj.

Londonas. Bolševikų agitatoriai šioj šalyje darbuojasi panašiai kaip ir Amerikojoj; jų tikslas tas pats — nuversti dabartinę valdžią ir įsteigti sovietiską.

Bet kur Amerikojoj tie radikalai yra medžiojami ir grudami kalėjiman arba iš tremiami, Anglijos įstatymai kas link laisvės žodžio yra labai platus ir radikalams leidžiama kalbėti ką tik jie nori, jei jie apribuoja savo veikimą vien kalbėjimu ar rašymu. Sovietų centrai randasi Glasgow ir kituose miestuose. Anglijos valdžia gali ištremti nepažeidaujimus svetimsalais, bet taip daro tik jeigu jie labai jau įsikyrėjo.

Anglijos valdžia tikisi, kad visuomenė nesileis suveikti radikalų propagandą.

Suv. Valstijų gyventojai nesveiki.

Amerikos Visuomenės sveikatos Draugija neseniai urėjo susirinkimą, kuriame buvo išduotos skaitlinės rodant, buk šios šalies gyventojai, abėnai imant, yra nesveiki.

Iš 110,000,000 Suv. Valst. gyventojų, 45,000,000 nėra pilnai sveiko sudėjimo; 15,000,000 kas met miršta; 3,000,000 nuolat serga; 1,000,000 turi džiova; 2,500,000 launa veneriškas ligas kas met; nuo 2,000,000 iki 3,000,000 serga drugiu ir liga „adinama „hookmorm“; tik 37,500,000 yra vidutiniai sveiki o 19,500,000 yra pilnai sveiki. Daugiau randasi žmonių šios šalies beprotamiuose negu kolegijose bei universitatėse, ir beprotamių užlaikymas daugiau išsuoja.

Didžioj karėje keliaujan-ti elgėtos „bomai,“ „trem-pai“ ar kaip juos nevadina, beveik pradingo Suv. Valstijose. Dabar jų pradeda vėl atsirasti.

Nors Indijoj daugiau užauginama cukraus negu kokiuj kitoj šalyje pasaulės, butent, 2,550,000 tonų ant metų, ta šalis betgi dar turi ir importuoti cukraus iš svetur.

Profesorius R. H. Goddard, iš Clark kolegijos, Worcester Mass., sako, buk aparatas tapo išrasta del istyrinėjimo tolymu padangiu — daug toliau nuo žemės negu orlaivis lyg šiol kada pakilo. Šis aparatas, anot profesoriaus, gal galės net ir mėnulį pasiekti.

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji broliai ir seseris: —

Šiandien mes pasikalbėkime kaip atsivesti daugiau savo draugų ir pažįstamų po medžiu. Dabar užėjo laikai, kad žmonės neturi suomu savo kuną užinteresuoti. Pirma, kada buvo pardavinėjamas alkoholis, mūsų broliai labai budavo užimti jo pirkimu ir vartojimu. Tūkstančiai reikalų budavo, delei kurių reikėjo jisai pirkti ir vartoti; dabar kada jį išslavė, žmonės liko labai liudni. Nėra kuom save užimti. Dabar, kaip tik sunkus laikas kada reikia nuo jo atsimesti. Kiekviena kuno celė pripratus buvo gauti gerą dosą alkoholio kasdien ir dabar iš prašymo dar vis reikalauja, bet kad nėra tai nėra, kas padaryti, turėsime po valia nuo to atrasti. Valosi mūsų kunas, kiekvienas išpurtes alkoholio vartojtas dabar pradeda atsivesti gauti, geriau išrodo, geriau protauja, geriau elgiasi; nereik nę užsiginti, nę prisiekti priešai tolesnį jo vartojimą; nėra, negali gauti ir užbaigta.

Dabar, mieli broliai ir seseris, neapsakoma permaina darosi mūsų kune, nes kiekviena mūsų kuno celė apvlita negauna tu dosų, kuriuos pirma gaudavo. Ką girtybė darydavo mūsų kune? Girtybė užmušdavo jausmą, atimdavo pajiegą mūsų nervų ir palikdavo mūsų kuną neveikli, nemastantį. Dabar išsigaravus alkoholiui iš mūsų kuno, mes pasidarysime labiau atjaučiant ir daugiau rupestingai, prieš mes atsistos daugelis mūsų pareigū, mes mėginsime jas veikti. Vienok mūsų kunas yra labai silpnas ir labai linkęs prie įvairių papratimų. Todėl, labai yra mums svarbu, kad mes butume tikrais kėravotojais mūsų kuno, kad ne duotume jam priprasti prie tokio užsiėmimo, atsikratę blogą užsiėmimą alkoholiaus.

Jeigu norime taisyti mūsų gyvenimą, tai turime suprasti tą, kad tik tie žmonės gali pasekmingai ir laimingai gyventi, kurie daugiau žino, daugiau patyrę šioje pasaulyje. Pasauie yra labai didelė, pilna visokių sekretų; kad ją daugiau pažinti ir permatyti geriau reikalus, turi žmogus daug ką pamatyti, turi daug datirti. Kad daug gau-

ti sau patyrimo, neatbutinai turi laikraščius skaityti, nes skaitydamas laikraščius, daugiausia pasaulyje gali patirti, kas kur dedas, kas kaip rėdosi, daugiausia pamatys iš laikraščių. Laikrašciai parodo, kaip kas ką nors veikdamas, savo veikimu pagerino buvį savo ar buvį žmonijos, ar padarė sau blėdį; vis tai pagal kitų veikimus žmogus pats save gali geriau pakėravoti. Laikrašciai dailina žmogaus mintį ir priduoja vienodumą didesnį, išdailina žmogaus norus, nematomai dirba neapsakomą gerovę visiem žmonėms. Kad mes butume skaitę laikraščius nuo seniai, tai ir pas mus butų didesnis vienodumas, butume visi gerėsi lietuviai ir mūsų norai būtų vienokiškesni. Bet mes dar seniai pradėjome, o daugybė ir šiandien dar nuo skaitymo tolinasi, todėl ir mūsų nuomonės labai skirtingos ir tas nevienodumas stabdo mus nuo tolesnio žingsnio.

Jeigu dabar mes neapsižiūrėsime gerai, leisime mūsų kunui pasirinkti sau kokį nors kitą kelią prie kurio pripras ir veltui leis laiką, tai bus taip bloga kaip ir pripratimas prie alkoholiaus. Daug yra bergždžių užsiėmimų, kurie negražina nę žmogaus minties nę žmogaus sveikatos, apart alkoholio. Kazyravimas yra taip pat blėdingas laiko eikvojimasis, nelavina žmogų nieko gero bet vargina jį bereikalingai. Paprastas žalbutavimas iš ko kyla piktnaudžiaus ir neapikanta, taip pat nieko gero neduoda žmogui. Yra daug ir kitų užsiėmimų, su kuriais žmogus nę protui, nę sveikatai naudos neatneša.

Tokių užsiėmimų mums reikia šalintis ir žiurėti, kad mūsų kunas prie jų nepaprastų. Mūsų tobulesnis gyvenimas nepaeis nuo vieno žmogaus, arba vienos apylinkės žmonių. Visi žmonės turi siekti tobulybės, tada visi abelnai ir pagerins savo buvį.

Pakalbinkime savo draugus, savo artymus ir savo gimines prie skaitymo, tegul jie paprasta ateiti po medžiu. Po medžiu niekad neris sunkių užduočių, tokių užduočių, kaip išliuosavimas visos žmonijos iš vargu ir nuosprendžio, pasi- aukavimas savę dei kitų. Po medžiu kalbama yra dau-

giausia, kaip žmogus pats turi keltis iš miego ir kovoti su savo vargais, nelaukiant pako koks silpnas žmogelis ateis ir išliuosos mus.

Kada žmonės kiekvienas save išstobulins, tada negims pas mus tiek didvyrių, kurie patį save dar nesukėravodami, gauna garbę žmonijos liuosuotojų. Nors daugelį aukų mes jau padėjome sekdami tokius mūsų pirmtakumus, bet rezultatas iš to visai prastas, kaip buvome varguose taip ir esame.

Žmogus tik tada iš vargo gali pasiluosuoti ir vargo tiek neatjausti, kada pats save patobulina ir nusikrato purvus tamsybės, kurie pridžiuvę prie jo kuno ir niekas kitas negali jį nuo tu purvų paliuosuoti, kaip tik jis pats. Nėra sistemos, nėra budo, kad kas galėtų oficiališkai žmogų perdayti, jo smegenis permaynti; jeigu jis pats per savo jausmus netobulins savo smegenų tarybos. Didelė mašinerija dirba, kad žmones prie geros pusės patraukti; milijonai dolerių yra dedama kas metas užlaikymui mokslinių, misijų, šventinųjų ir visokių institucijų, vis tai daroma, kad gražinti žmogaus protą ir jo gyvenimą.

Po medžiu atsivesti žmogų yra labai maži kaštai. Jeigu gerai paaiškinsi, jis pats tuos kaštus apsimokės. Po medžiu žmogus pradeda pats savo protą vartoti ir kada jis pradeda protą vartoti, nuo tada pradeda augti ir vystytis. Daug mes turime savo gimimų mūsų tėvyneje Lietuvoje, kurie dabar jokia būdu negali patį sau užsisakyti laikraštį, todėl mūsų šventa priderystė užsakyti jiems laikraštį.

Visi, kurie jau užsakėte "Amerikos Lietuvį" į Lietuvą savo giminaičiam, galite jausti dideliai gerai padarę. Mūsų broliai Lietuvoje dabar pergyvena didelius vargus karo jeigu pamatys aiškiai šviesą savo gyvenimo, tai mūsų šalis bujos greitai, gyvenimas ten grožinsis. Bet jeigu pasistatys priešai save vien tik gaudymą rublių ir auksinų, tai niekad iš vargų neišbrisis. Todėl, čionai ir Lietuvoje, platinkime "Amerikos Lietuvį" tarpe savo draugų.

Kiekvienas, kuris ateina po medžiu atsiveskite ir savuosius.

DARBININKŲ ŽINIOS

Eina kaibos, buk ateinančiame Amerikos Darbo Federacijos Seime bus bandoma prašalinti Samuel Gompers iš prezidento vietos, kurią jis tiek daug metų laikė. Jis bus paskirtas garbės prezidentu ir gaus tą pat algą. Gompers eina 70-tą m. amžiaus.

Anglijos valdžie lyg šiol jau išmokėjo \$195,000,000 bedarbiams del pragyvenimo.

1918 mete ant gelžkelių, po kontrole Suv. Valstijų gelžkelio administracijos, dirbo 1,897,721 ypatų.

Daugiau negu 10,000 tabako dirbtuvių darbininkų Ispanijoj yra tuo tarpu be darbo; tabako industrija toj šalyje dabar rodos visai apmirus.

Lapkričio mėnesyje, 1919 m., Amerikos Darbo Federacija turėjo 3,912,878 narių.

Tik apie trečdalis tiek žmonių dabar dirba Francijos audimo industrijoj, kiek dirbo pirm karės.

Essen, Vokietijoj, išdirbėjų unija nutarė nedastatyti daugiau prekių Francijon, iki visi vokiečiai nelai sviai nebus parsiųsti namon.

New Yorko gatvekarų unija reikalauja pakėlimo mokesties ant 25 nuoš. Praeitą vasarą, jie reikalavo 50 nuoš. o gavo tik 25 nuoš. Jei dabar gaus pakėlimą tai ir bus 50 nuoš.

1918 m., Kanadoj atsibuvo 196 streikų, kuriuose dalyvavo 68,489 darbininkai.

Nors paskutinių kelių mėnesių skaitlinės parodo, kad Britanijoj iškašama vis daugiau anglių, bėgi visoj Didžiojoj Britanijoj ir Airijoj mašosi vis didinantis nedateklius anglių del vartojimo namuose. Nuo tada, kada valdžia numušė 10 šilingų nuo tonų šių anglių, biudnesni žmonės beveik visai negalėjo anglių gauti. Mainierių Federacija sako, buk kasyklų savininkai eksportuoja didžiumą anglių į kitas šalis, kur gauna augštas kainas. Protestas prieš pelnagaudžius tapo išneštas.

Japonijos laikrodžių industrija paeina nuo bandymo gabaus japono mechaniko padirbti laikrodžių lyginai tokį kaip tas, kurį tulas valdininkas parvežė iš Austrijos 1873 mete. Po istisų metų darbavimosi, tam japonui pavyko padirbti du gana geri laikrodžiai. Jis toliau mėgino, iki jam pavyko padirbti puikus laikrodžiai; dirbtuvė buvo įsteigta ir nuo 1890 metų pradėta pardavinėti japoniški laikrodžiai.

LIETUVIAI AMERIKOJ

SO. BOSTON, MASS.

Sausio 11 d. čionai buvo Lietuvių Balso Dr-jos parengtos prakalbos. Kalbėjo S. Michelsonas, "Keleivio" redaktorius, plačiai paaiškindamas pašalpiųjų dr-jų naudingumą, taip-gi kalbėjo apie Lietuvą, kad pasiklausiausiai atėjusios žirios parodo, jog sąjungininkai vieton paliuosuoti mažas tautas, nori užgrobti jas, kaip tai Nemuną jie jau padarė tarptautiška upę, o dabar Anglija jau stengiasi užgriebti vienintėlį Lietuvos uostą Klaipėdą, ir t.t. Publikos buvo mažai, bet prie dr-jos prisirašė apie 25 nauji nariai. Matyt, kad žmonės myli Lietuvių Balso dr-ją delto, kad jinai moka nariams 7 dol. į savaitę pašalpos ir 150 dol. pomirtinė, o mokestis į dr-ją tik 50 centų į mėnesį. Bet svarbiausia, tai kad L. B. dr-ja yra bepartyviška ir laisva, nes jinai nevaržo savo nariams sąžinės, kaip kam patinka, gali taip gyventi, kur kam patinka gali tenai prigulēt, į ką nori gali tikēt, ar visai netikēt, tai dr-jai neapeina, jinai tiktai rūpinasi savo nariais, kad jiems būtų išmokėta tinkamai pašalpa ir pomirtinė. Labai yra malonu, kad So. Bostone randasi tokia gera dr-ja. Gerų pasekmių L. B. dr-jai!

Degučių Vargdienis.

AMSTERDAM, N. J.

Kooperacijos naudingumas. 1918 metuose, lapkričio mėnesij, susitvėrė Lietuviška Bendrovė ir prieš Kalėdas atidarė valgomųjų daiktų krautuvę po vardu "Lithuanian Commercial Company, Inc., 13 Morris St.

Iš pradžių prisirašė apie aštuoniosdešimtis narių, ir visi pirko šerų po dvidešimtis dolerių (\$20.00). Kaip kurie išvažiavo į kitus miestus ir pareikalavo, kad jų pinigai už šerų būtų sugražinti, kas buvo ir padaryta. Dabar Bendrovė turi apie septyniosdešimtis narių.

Sausio 4, 1920, buvo apskaitliavimas visų metų biznio, buvo turgavota per metus 30,000 doierių, ir gryno pelno liko du tūkstančiai dolerių (\$2000.00) abelnai išdalinus tą uždarbį tarp šerinininkų, tai išeina po \$28 su centais kožnam šerinininkui už vienus metus procentą.

Amsterdamė yra ir dar kita lietuviška bendrovė, tokia kaip ir mūsų ir gerai gyvuoja. Tai matydami mūsų susiedai "bracė Polacy", kad lietuviai iš to daro gerą biznį ir jie sukūto ir spaiio mėnesij, 1919 metais atidarė savo Polską kompaniėną mėsinyčių ir grosernė.

Darbai gerai eina, iš kitur pribuvus čia Amsterdamė darbas gaut ne sunku. Šerinininkas.

THOMPSONVILLE, CT.

Mūsų kolonijoj atsitiko nelaimė; mirė nuo medinio

alkoholio Jurgis Ramanaukas, pirmininkas Lietuvos Sargu, kuris mokydavo sargus du kart ant savaitės. A. A. Ramanaukas buvo vos 23 m./amžiaus. Jis paėjo iš Mazurų kaimo, Butrimonių valščiaus, Trakų pavieto, Vilniaus gubernijos. Atvažiavo į Suv. Valst. porą metų prieš karę. Ištikus karui, stojo į Dėdės Sami armiją kaip liuosnoris. Francijoj išbuvo 18 mėnesių ant fronto ir buvo du kartu sužeistas. Mirė gruod. 27 d., 1919 m.

J. F. M.

MANCHESTER, N. H.

Čia yra maža lietuvių kolonija, skaitliuoja tik apie 300 iš viso. Bet mūsų jaunimas darbščiai veikia. Susitvėrė čia Liet. Liuosybės Sargų burelis, su tikslu pagelbėti tėvynei. Ir netik jaunimo istojo burelis, bet ir vyrų turint suvirš 50 metų. Taip-gi aukos renkama.

L. G. S.

CHICAGO, ILL.

Saužudystė užviešpatavo.

Negana, kad visoki ištvirkėliai galabina Chicagos gyventojus, bet žmoneliai patys žudosi, kaip tik imaydami; vieni nusišaudo, kiti nusiskandina didžiame Michigano ežere. Bet pat viršenybę saužudystės būduose užima medinis alkoholis. Ligonbučiai pilni užsinudijusiais mediniu alkoholiu. Ir kaip žmonės griebiai tų baisių nuodu! Štai paveizdis: Aną dieną tuias lietuvis karčiarninkas, Jesinskis, paprašė savo pažįstamo, kad parneštų iš dirbtuvės medinio alkoholio. Taip ir buvo padaryta ir dabar Jesinskis, jo moteris ir kita mergina amžinai nuvažiavo į aną pasaulį; taip-gi 4 vyrai ir viena mergina nuvežti ligonbutin.

Tokių atsitikimų pas mus yra šimtai.

J. Perminas.

LOWELL, MASS.

11 dieną sausio čia atsibuvo mass-mitingas. Kalbėtojai buvo kviesti kun. Urbonavičius, adv. Bagočius ir K. Norkus. Kun. Urbonavičius ir K. Norkus del tų priežasčių atsisakė tai jų vieton buvo pp. Kalinauskas ir Jankauskas. Programe taipgi dalyvavo šv. Juozapo Choras, gabi jauna daininkė iš Brighton, Mass., V. Dzedulionis, deklamatorius. P. Bagočius kalbėjo angliškai ir lietuviškai. Abelnai, visų kalbos labai pavyko.

Pertraukoj buvo parduota už \$2,400 Lietuvos laisvės bonų ir apie 100 dolerių surinkta aukomis. Po tam buvo išnešta protestai prieš ienkus ir rusus. Publikos buvo apie 700. Buvo parduota ženkla "grįžsiu namon" po 15 c. Už ženklus surinkta 62 dol., tai ypač ačiū ponios Radavičienės pasidarbavimui. Del Raudono Kryžiaus aukavo po \$5. K. Dzedulionis, And. Kas-

inskas, Aleks. Kasinskas. Po 2 dol. U. Radavičius, A. Zábnickas, V. Kupstis, M. Bomilienė. Daugelis aukavo po dol.

Visiems aukavusiems tariama širdingai ačiū. Lowellietis.

IVAIRUMYNAI

Sakoma buk apie 30,000 amerikonių imigravo Kanadon pstarais laikais ir apsigyveno ten ant ukių.

1919 mete, net 1,270 ypatų tapo automobilių užmušti New Yorko valstijoj.

San Francisco, Californijoj, jau pradėta gabenti prasikaltėlius orlaiviu į kalėjimą.

Džiova pradėjo labai platinis tarp Suv. Valstijų moterų. Priežastis sakoma, kad karės laike jos užsiėmė per sunkiais darbaus.

Bananės nebijo jokių vabalų ir jokios augmenų ligos neužkranta ant jų.

42,000 negrų kareivių buvo Suv. Valstijų armijoj už jurėje. 625 buvo oficialiai.

Francuzai išrado tokią kameros lensą, kal galima nufotografuoti žmogų kuris stovi 1800 pėjų atstui.

1920 mete. Suv. Valstijose bus išeišta apie bilijonas dolerių del pagerinimo senų kelių ir pabūdavojimo naujų.

Anot garsaus žydų skaitlininko Triedoch, žydų dabartinių laikų yra iš viso 15,430,000. Lenkijoj ir Ukrainoje randasi po apie 3,300,000. Suv. Valstijose yra 3,100,000. Rusijoje 900,000. Anglijoj 300,000. Likusieji yra išsisklaideję po visą pasaulį.

Influenza vėl pradėjo labai siausti Ispanijoj. Gruodžio mėnesyje 1919 m. net 207 ypatų mirė nuo influenzos vien Madride, Ispanijos sostinėje.

Telephone Cedar 2404

Dr. J. Jonikaitis
172 Green St., Worcester, Mass.
OFFICE HOURS:
9 to 11 A. M. 1 to 3 P. M.
7 to 9 P. M.

RUOSKITES LIETUVOS BONUS PIRKTI!

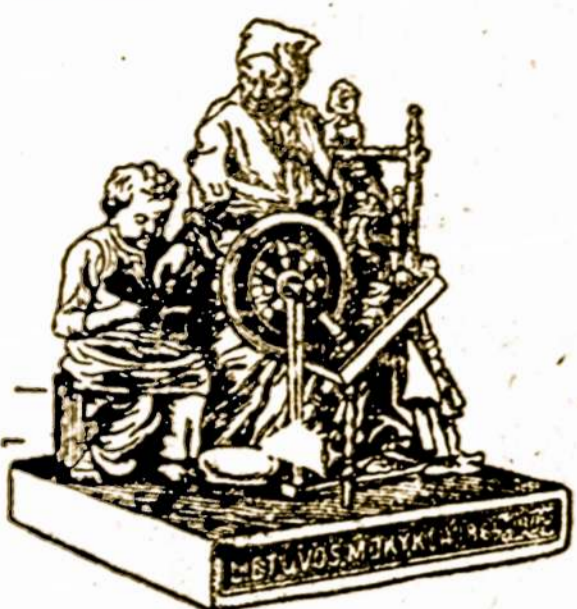
Parsiduoda furničiai, 4 lovos, 4 biurai, front ruimis, geras pečius, visas yra ko tik reikia prie gyvenimo; parsiduoda pigiai. Meldžiū kreiptis pas. T. Beinor.

258 Millbury St., (ant 3 fl.) Worcester, Mass.

Parduodu savo 100 akcijų. Buck Run oil and Refining Co. Šėrai verti po \$2.50. Pinigai man labai reikalingi, todėl parduodu už \$135.00 dividendas bus mokėtas ateinantį mėnesį. Jos. Pattison,

15 Millbury St.
Worcester, Mass.

Apie Ivairius Daiktus

— Mama, pasakyk man, iš kur mes gaunam vaisius?
 — Vaikė, mes gyvenam šiame Suvienytose Valstijose galime pasidėkavoti, kad vaisių turime ikvaliai. Mes turime vaisių krautuves kuone ant kožo kampo, galime pirkti ir kainos nebrangios. Kitaip yra Europoje, ten keliaudamas amerikietis greitai pasigenda vaisių. Išemus kraštus tarpžeminių jurių, kitur vaisių labai mažai randasi.

Anglai kartais giriasi su savo gerais vaisiais, bet pas juos vaisiai auga tik užvėsiuose priešai saulę. Bet toks auginimas vaisių toli nesuteikia jų kiek reikia šaliam, todėl daugybė vaisių yra kas metas importuojama ir jų kaina augsta. Zemuogės ir agrastai labai gardūs Anglijoje, panašiai kaip Lietuvoje.

Obuoliai gaunami labai gausiai apie žieminę dalį. Suvalstijų ir gaunami gana pigiai. Kartais daugybė obuolių lieka visai pėsčintų, nes jų skynimas neapsimoka parduodant. Delto, kad pramonė yra dabar rankose didelių kompanijų, kurios perka vaisius už daug pinigų kartu, atsienai taip, jog vietiniai obuoliai neapsimoka nusikinti o rinkos pilnos obuolių iš kitų kraštų, kur darbininkas pigenis.

Miestų rinkose dabar matosi gražių raudonų obuolių, kurie pareina iš kionių Columbijos upės, ten ukininkai yra susivieniję į tam tikrą bendrovę, šiuos obuolius augina ir turi taip sutvarkymą, jog jų obuoliai užplauja visas Amerikos rinkas.

Dideli ir gražūs vaisiai pareina iš valstijų Oregon ir Californijos, kurie taip gausiai auginami ir pigiai parduodami, kad numuše kainas vietinių vaisių ir padaro neapmokamą trusų ant vietos juos auginti, apie rytines ir vidurines valstijas.

Tas yra deito, kad auginamas vaisių yra vedamas dideliu užsiėmimu ir vaisiai augščiau minėtose valstijose pirmiau sunoksta ir greičiai rinkas pasiekia, negu rytinių ir vidurinių valstijų.

Didžiūma apelsinų arba orančių, kurie pardavinėjami po Suvalstijas pareina iš pietinės Californijos. Floridos apelsinai vėlesniais laikais neturėjo pasisekimo, juos šalnos labai pradėjo sugadinti. Daugybė apelsinų pareina iš Cuba Porto Rico, Jamaica ir kitų Vakarų Indijų salų. Vėlesniam laike sezonu, parvežama mažesnių apelsinų nuo

kraštų viduržeminių jurių, ypatingai Ispanijos ir Italijos. Iš paskutinių šalių Anglija apšciai sau gauna vaisių.

Citrinos arba lemonai apšciai auginami pietinėje Californijoje ir vakarinių Ind. salų. Vienok daug šių vaisių yra pargabenta iš Sicilijos ir pietinės Italijos. Apelsinai ir citrinos yra gabenamos ir iš Palestinos.

Vieną iš vaisių, kurį Suvalstyntos Valstijos negali užauginti nē Californijoje, tai yra bananės; seniau bananę sunku budavo gauti, buvo gaunamos tik pietinių ir rytinių prieplaukų miestuose, bet dabar yra paprasta ir pigu visose dalyse šalies. Bananės yra parvežamos laivais iš Cuba ir kitų vakarinių Indijų salų o daugiausia iš Centralės Amerikos, ypatingai pietinio Mexico, Guatamala, Nicaragua ir Costa Rica.

Netik vietiniai žmonės tenai augina tuos vaisius, bet daugelis ukininkų iš Suvalstyntų Valstijų ir Kanados ten apsigyveno ir įkurę didelės ukės auginimui įvairių rūšių bananių, apelsinų ir citrinų. Kavos didelės plantacijos ir ananasų (pineapple) auginama daugiausia parduoti Suvalstijom. Iš Jamaica vaisiai daugiausia vežami į Angliją ir kitas Europos viešpatystes. Ananasai yra vaisius gana plačiai vartojamas paskutiniais laikais. Florida augina labai daug šių vaisių ir kas metas auginimui plotus vis didina.

Pietinė Californija taipgi ir Meksika labai daug tų vaisių augina. Daugiausia ananasų į Suvalstijas parvežama iš salų Karibianų jurių. Laivai tam tyčia budavoti ir flotos jų keliauja šen ir ten veždamos vien vaisius iš šiltų šalių į žiemines dalis.

Vynuogės auga visur po Suvalstyntas Valstijas. Kaip kur auginami dideli sodai. Todėl vynuogių mažai čia reikia importuoti, nes užtenka čionai augančių. Importuojama tiktai žaliosios vynuogės vadinamos malaga, iš Ispanijos, kurios pri-noksta ir yra pargabena-moms rudenišiais, bet jų parvežimas dabar vis mažinasi, nes daugybė tokių pradėta auginti Californioj. California augina labai daug vynuogių dėl džiovinimo, dėl padarymo razinkų. Šita šalis nereikalauja džiovin-tas vynuogės importuoti iš kitų šalių. Graikija ir ap-Linkinės šalys atveža į Ameriką mažas džiovin-tas vynuogės vadinamas currants.

Europa gauna visas džiovin-tas vynuoges arba razin-kas iš Ispanijos, Graikijos ir Turkijos.

Amerika negauna švie-čių datulių (dates) nes šie vaisiai pareina iš Egipto, Afrikos. Amerikoje galima užkandis. Afrikoje vartojama kaip maistas ir iš jų žmonės padaro savo turtus.

Datulių palma pradeda vesti vaisių kaip buva 8 metų senumo, o geriausią savo veislę parodo, kada sulaukia 30 metų. Jeigu gerai prižiurima, veda vaisius iki šimto metų. Tose šalyse žmonės datules vartoja kaip mėsa ir gėrimą.

Figos labai svarbus vaisius, gerai auga šalyse Tarpžeminių Jurių, vienok ir California ir Florida figas augina. Persikai (peaches) yra labai paprastas daiktas po Suvalstyntas Valstijas, daugiausiai vienok auginama valstijos Georgia pietų Michigano valstijos.

Aprikotai ir nektarinai

ateina daugiausia iš pietva-karių ir nuo pakraščiu Rami-ojo vandenyno.

Pietinės valstijos duoda mums daugiausia melonų (dlynų) ir žemuogių. Tūkstančiai akrų žemės užimti jų auginimui. Nuo kraštų Virginijos iki Alabamai, tūkstančiai žmonių dirba prie jų auginimo ir siuntimo į štaurines valstijas. Suvalstyntos Valstijos augina daugiausiai vaisių ir prista-tuos žmonėms ir laiką sunaudoti, nežiurint kur butų reikalaujama. Californija pralenkia visas kitas vietas su vaisių auginimu.

Nemuno Sunus.

Protestas Prieš Melagius.

Mes, Nuterotos Lietu-vas Draugų Komitetas, susitvėręs So. Bostone iš lie-tuvių draugijų atstovų ir vi-suomenės veikėjų, augščiau-siu savo tikslu statome gel-bėjimą karės viesulų nute-riotos Lietuvos visais gali-mais budais. Mes stovime augščiau visų partijų. Mes jautėme, kad laikraštis "Darbininkas," pigios rušies politikierių valdomas, prie-tusios Nut. Liet. Draugų Komiteto veikiamam dar-bui, kurį mes reikšime rin-tu-kime aukų del Lietuvos žmonių gelbėjimo, surengi-mes demonstracijų prie Lie-tuvos užgriebikus, garsini-me Lietuvos laisvės idėjos amerikony spaudoje, vėdi-me lietuvių į vienybę ir ben-drą darbą del Lietuvos labo ir dabar pardavinėjime Lie-tuvos Laisvės Paskolos Bon-ny.

Mes nekrepėme domos į prakiliams darbo groivėjus, nes matėme, kad visa rimto-ji visuomenė vien tik pikti-nasi "D-ko" intrygomis.

Bet dabar mes negalime tylėti kadangi "D-kas" per-žengė visus padorumo rube-žnius ir begėdiškai primelavo apie Pirmąją Lietuvos Val-stybės Misiją norėdamas jos ir NLD. K-to dirbamą del Lietuvos labo darbą diskre-dituoti.

NLD. K-to savaitiniame susirinkime, sausio 6, 1920, Ivaškevičiaus ofise, tapo at-kreipta susirinkimo doma į "D-ko" trečiame numeryje paleistas begėdiškas denun-ciacijos ir žmonių kalbas del tų denunciacijų ir NLD. K-tas nutarė užprotestuoti prieš tai, pranešant "D-ko" suklaidintiems žmonėms, kame tiesa.

Pirmas dalykas, "D-kas" savo straipsnyje "Nesmagu-mai..." Misijos nepasiseki-mai" sako, buk pirmą dieną misijos veikimas pavyko ge-rai.

Taip, netik pirmą, bet visas dienas misijos veiki-mas vyko gerai. Bet "D-kaš" paleidamas melus gal-tik del to pirmą dieną pavy-kusia vadina, kad pirmos dienos vakare City Club į-vyko nepasekmingas delega-cijos priėmimo bankietas, kurio rengimo atsakomybę ant savęs per gvolta pasie-mė pirmą kartą į N. L. D. K-to susirinkimą atsilankęs "D-ko" prietelius p. J. J. Ro-man, kuris griežtai užreiš-kė, kad "vistiek aš busiu mi-

sijos adjutantas, aš susira-šiau, aš busiu bankieto gas-padorius, ar K-tas norės, ar ne." K-tas del šventos ramybės nusileido ir dar-in-ko p. Dembiną su p. Kali-nausku prie p. Romano to bankieto surengimui. Ro-manas-bosas priketino pri-kvisti šimtą bankierių, fi-nansierių... Bet prieš pat vakarienę NLD. K-as apsi-žiūrėjo, kad užsakyta šim-tų žmonių vakarienė po \$3.50, prisiketintųjų daly-vauti taip kaip nėra. Tu-omet K-tas sumažino vietas iki 75, o bankete nē 50 ne-buvo, ir iš tų Romano pa-žadėtų bankierių ir finansis-tų nebuvo nė vieno. Reiš-kia, pirmos dienos vakaro "pasisekimas", padarytas NLD. K-to nenaudon p. Ro-mano pastangomis.

Antras yra didžiausias "D-ko" melas apie pasimatymą su Shawmut banko direktoriais. "D-kas" skelbia, buk misija pietavusi pas "vieną nuterotą draugą" ir pavė-lavę į banką.

Faktiškai, misija valgė pietus pas NLD. K-to pirmi-ninką A. Ivaškevičių, kur buvo Dr. P. Jakimavičius, komp. Petrauskas ir dau-giau k-to narių ir svečių, o po piet misija nuvyko į Shawmut banką ir matėsi su visais direktoriais, su ku-riais buvo sutarta matyties.

Trečias chamiškas "D-ko" parašymas tiesiog taikomas užkenkimui misijos darbo y-ra šis:

"... Keli laisvieji 'nuterioti draugai' nusivedė misiją pas tulos rušies žmones, kurių moterys nešioja trumpus plaukus ir trumpus sijonus, o vyrai plačias kelines ir ilgus plaukus. Ten arba-tam kuriam kaimo gyven-tą begeriant ar ką kitą be-darant, traukinys be misi-jos nupyškėjo."

Biauru, kuomet kryžiaus ženklui ir darbininko vardu prisidengęs laikraštis rašo tokius dalykus, kurie tin-ka vien vulgariškiems šlam-štams.

Faktiškai, tie "tulos ru-šies žmonės buvo susirinkę į inteligentiškiausių ameri-konų rezidenciją, milionie-rės Miss Rosa Dexter name, 400 Beacon St., Boston, kur apart Lietuvos misiją už-kvietusios ir sykiu dalyva-vusios to namo savininkės dalyvavo NLD. K-to pirm. Ivaškevičius, sekr. K. Nor-kus, adv. Bagočius, stud.

Denbin, aptiekorius Sidlau-skas, presos komisijos na-rysy V. J. Jankauskas ir kiti lietuviai. Kompozitorius M. Petrauskas paskambino ir padainavo keletą dainelių.

Iš amerikiečių buvo Miss Arnold, Simmons Collegijos prezidentė, Miss Campbell, Mezz. Val. bibliotekarė. Mr. Chrandler, 20-th Century klubo sekretoriūs, Judge Lawton, teisėjas Superior teismo, ir pora dėsėtkų li-tų: profesoriai, teisėjai, li-teratai ir ypatos iš prakil-niausios Bostono draugijos.

"D-kas" kaltina NLD. K-tą ir del to, kad misija į Montello nuvažiavo ne trau-kiniu, bet automobiliu ir tiesiog prie salės. Bet jūk misija nuvažiavo Liet. Pre-kybos B-vės automobiliuje, ant kurio viršininku buvo p. Romanas, pasivadinęs mi-sijos adjutantu." Tat tik jis, o ne kas kitas kaltas del ne-painformavimo, kaip va-žiuoti ir kada važiuoti. Tik jis su p. Abračinsku iš Mon-

tellos težinojo apie laukimą ant stoties.

Pabaigoje "D-kas" sako, kad "buvo ir daugiau negei-stinių dalykų, įvykę per nu-teriotų draugų misijos mo-nopolizavimą."

Bereikalo "D-kas" iškraip-prakilnų darbą dirbančių komiteto vardą ir pasirodė visišku neišmanėliu sakyda-mas, kad "nuterioti drau-gai" misiją "monopolizavo."

Mes reikalaujame, kad "D-kas" paskelbtų visus "neteisingus dalykus," jo nuomone įvykusius Bostone.

Ir jei "D-ko" rašytojai tur-nors krislelį pilietiškos sąži-nės, tat lai teikiasi atsaukti savo išsvajotas ir paskelb-tas žemos rušies insinuai-cijas, kokias gali skelbti tik niekiški gaivalai. Jeigu "D-kas" savo paleistų šmei-žtų neatšauks, tuomet lai-pati visuomenė sprendžia kas rupi tam kryžiaus žen-klui ir darbininko vardu pri-sidengusiam laikraščiu.

Nut. Liet. Drg. K-tas

KOOPERACIJA.

"Koperaciją" vis dažniau šiuo laiku galima išgirsti minint. Tą žodį dažnai var-tauja laikraščiuose. Ji rasi bemaž visų Lietuvos politi-nių partijų tuose programų skyriuose, kur kalbama apie geresnį žmonių gyvenimo sutvarkymą.

Koperaciją žadėjo remti, rodos visų keturių Ministe-rių Kabineto pirmininkai savo darbų pranešimuose.

Brangstant prekėm, at-siradus nedarbiui taip pat i-mama kalbėti apie kopera-ciją.

Pradedant kalbėti apie koperaciją, bus pravartu pa-čioje pradžioje išaiškinti, ką tuo vardu vadiname.

Zodis "koperacija" loty-nų kalba reiškia bendrą darbą, darbų suderinimą. Bet čia jau reikia paste-bėti, kad ne kiekviena ben-drą darbą vadiname "kope-racija."

Kiekvienam didesniam darbui atlikt reikalingas bendras daugelio žmonių darbas. Sakysime, stato namus, tiesia gelžkelį — vi-siems tiems darbams reika-lingas didelis skaičius žmo-nių. Tačiau tokio bendro darbo nevadiname "koper-a-cija."

Koperacija daugiau pa-nėši į baigiamas nykti mūsų sodžiuose talkas. Kuriam reikalui daromos talkos vi-siems yra gerai žinoma: vie-nam kuriam kaimo gyven-tojui reikia linus minti, ru-gius kirsti, ar kitą kurį darbą drbti. Prašosi į tal-ką kaimynų. Susirenka da-žniausiai jaunimas — ir dar-bas tirptė tirpsta. Už dar-bą jokio mokesnio neimama, bet kiek vienas žino, kad patalkavus jam šiandien sa-vo kaimynui, ryt tas kai-mynas prašomas patalkaus jam. Suprantamas dalykas, kad į talką eiti nepriversi-varu. Į talką žmonės eina viens kitam savo noru, su-sišelpimo vedami.

Kiek kitokios ir kitais vardais atsirado talkos pas-kutiniaisiais laikais, kurias va-diname Koperacijos bendro-vėmis. Išižiurėkim arčiau į

jas. Ne visos vienodos ko-peracijos bendrovės. Skir-tumas jų pareina nuo to, kas tas bendrovės sudaro. Jei miesto gyventojai, tai bus viena rušis. Jei sodžiaus — kita. Bet pagrindai visuų koperacijos bendrovių rušių tie patys. Jei žmonės ukic reikalauja savo noru sutarie bendrai dirbti ne pelnui, tik savo gyvenimo reikmenėms tenkinti, nenaudojant kitų, tai ir yra koperacijos b-vė.

Vartotojų bendrovė.

Imkime miesto žmonių gyvenimą.

Dauguma miesto gyven-tojų darbininkai ir įvairių įstaigų tarnautojai. Maisto jie turi pirktis krautuvede. O krautuvininkai, norėda-mi kiek galint daugiau iš jų pasipelnyti, kėla, kiek įmanydami, maisto daiktų kainas, į maistą prideda vi-sokios biauurbės, kad tik daugiau būtų pelno. Kai krautuvininkų suktybės ir kainų kėlimas įgrįsta mies-to gyventojams, jie, supran-tamas dalykas, pradeda galvoti, kaip padarius, kad krautuvininkai ne naudotų. Jie sako: eikime viens kitam į talką! Susidėkime, kiek kuris galime, pinigų ir įsi-taisykime savo krautuve. Musų krautuve nebus pel-nui, nepardavinės netikusių prekių, bet stengsis parupinti mums prieinamoms kainoms gerų maisto daly-kų ir kitų reikalingų pre-kių. Juk mes krautuvin-kams mokame pinigus. Mes pajiega ir be mus, jei tik mes žiurėsime savo naudės, jie negalės gyventi ir mus naudot. Ir tokios pirkimo talkos pasiseka. Jās vadi-name vartotojų bendrovė-mis. Tos bendrovės pas mus dar vos tepradeda kurtis, o kitose šalyse jų yra labai daug, ir jos yra labai galin-gos. Jos turi didelių fabri-ku, namų, savo garlaivių — ir vis del to, kad vartoto-jai pirkėjai suėjo į talką ir suprato jos naudą. Nėra abejojimo, kad ir mes galė-tume pasiekti to, ką jau y-ra pasiekusios kitų šalių vartotojų bendrovės.

Valstiečių koperatyvai. Imkime dabar sodžių. Žemdirbys dalį savo paga-minytų daiktų — gyvulių, javų ir kit. — turi parduoti. Tuos daiktus supirkinėja įvairus pirkinėtojai, paskum tie parduoda kitiems, tie dar kitiems. Kiekvienas jų nori pelnytis, ir tuo budu dalis to, kas turi tekti žem-dirbiui, eina į pirkinėtojų tarpininkų rankas. O čia žemdirbiui kasmet vis dau-giau reikia pinigų: ukio pa-largams, mokesniam, vai-kams pramokyti.

Ir žemdirbiam, norint upsiginti nuo naudotojų, rei-kia dėtis į talką į bendroves, kurios pirktų žemdirbio pa-ruodamus daiktus ir vago-nais, traukiniais gabentų į didelius miestus, be tarpininkų pagalbos. Tadā tas pelnas, kuris eidavo į tarpininkų pirkinėtojų kišenes, palieka žemdirbiam.

Arba vėl. Šiais laikais senoviškai ukininkauti jau nebegalima. Reikia gerinti ukis, geriau dirbti žemė, geresni gyvuliai laikyti. Vien-as žmogus ne ką padarysi — ir čia reikalinga talka: žemdarbiai sudaro ukininkų bendrovę, ar ukio ratelį, ir bendroms pajiegomis perka veislinių gyvulių, traušų, ukio padargų, mokes geriau ukininkauti, pasipasakoda-mi viens kitam, kaip kas geriau ukyje daryt, ir iš ki-tų, ėjusių tam tikrus moks-us, nusiklausydami.

Kredito (taupmenų ir pa-skolų) bendrovės.

Gerinant žemdirbiui ukį ar amatininkui plečiant sa-vo amatą, pritrūksta dažnai pinigų, ir ne pravalgyt ar pragert, bet nusipirkt traušoms, geresniam gyvu-liui arba žaliajai medžiagai. Tie pinigai paskum grįžta su nauđa. Tokias skolas da-rant, nebaisu nusigyvent, nes, iš jų tik naudos skoli-ninkas turi. Be to, prirei-kia paskolos ir kitiems rei-kaams, pavyzdžiui, kri-tus gyvuliui — pirkti kitam, sugedus troboms — atsišta-tyt. Bet kame tų pinigų gau-vus? Yra kas skolima. Gau-si iš žydėlio, arba šiaip pa-lukininko kurs duoda pini-gus, kad paskum dvigubai atsiumtų. Ir iš tokios pas-kolos mažna naudės esti. Sko-lininkas del didelių paluka-nų ne tik nepataiso savo rei-kaų, bet dar bređa į kitas skolas, ir neretai atsitinka, kad visiškai nusigyvena.

Mūsų rašytoja Žemaitė gražiai aprašo viename savo apsakymėliu tokio skolinin-ko bėdas: "Negali nei no-sies iškišti, labiausiai kar-čiamoje: kaip apstos — vie-nas palukų, kitas šieno, pa-sėlio; kitas vėl, kaip vel-nias prisispyręs kamanti-nės: "Kuomet atiduosi?" — rodos daugiau nieko nei sne-kėti nemoka.

— Užtat ko valkiojies po karčiamas, — prikiša pati.

— Kazina kaip nenorėtum eiti, bet kaip apstos mies-te, tai nemitės turi vestis puskvoritei. Be pinigų dar kad užtektų. Tas prie to, beveizinti kelis butelius įva-rė, o kaip pasigers — tikri velniai: įmanyti, suplėsy-tų, už bieso skolas."

Taip esti su skolom iš pa-

lykininku. Ir ta beda, galima pasalinti, sudarius pasakly taupmenų bendrove, kurią jos nariai, kada turi, deda pinigūs, kada reikia — ima iš jos. Tokios bendrovės nariams nereikia šimta kartų lenktis skolintojams, ar „čestavoti“ juos. Ir ne skolinko turtas tokių bendrovėje turimas galvoje išduodant paskolas, bet skolinko teisingumas, darbštumas, sumanumas.

Tos bendrovės šeiminkai patys nariai. Jie išsirenka iš savo tarpo valdybą, kuri visus reikalus tvarko. Čia dar reikia pridėti, kad sudarius taupmenų skolinamąją bendrovę ir išrinkus į jos valdybą patikimus žmones, vietos gyventojai turi kame laikyti savo sutauptus pinigūs, gaudami už juos gerą nuosimtį. Iš to išeina naudos visos apylinkės gyventojams, nes tie, kurie pinigų turi, nelaiko ju be jokios naudos buteliuose, ar kame, pakasę, bet įdėję į bendrovę, gauna už juos palukau, o tie, kuriems reikalingi pinigai, gauna jų tinkamom sąlygom pasiskolinti savo ukinį gerinti.

Ir daugelyje kitų ukių reikalų pritaikoma kopercija.

Galima, sakysim, ir dvarus kopercijos pagrindais dirbti. Jei dvaro darbininkai sutartų atiduodamą valdžios jiems dvarą bendrai valdyti, tai yra bendrai dirbti žemę (kaip prie dvarininko), bendrai auginti gyvulius ir kitus darbus dirbti, įsitaisyti bendrą valgyklą, bet nesidalinti kas sau, tai galėtum pasakyti, kad tokios dvaras valdomas iš tikro kopercijos pagrindais. Bet šiaip dvarams valdyti reikalinga didelio pačių darbininkų sutarimo, noro bendrai dirbti. Jei to nėra, tai ne tokio valdymo buti negali.

Žodžiu tariant, kur tik ukių reikalams susitaria žmonės bendrai dirbti savo noru, ne pelniui, bet savo reikmenims rupinti, kito ne naudodant, ten yra kopercija.

Apie tokios kopercijos palaikymą ir mūsų valdžios buvo kalbėta. Ir ne bereikalo. Kopercija, ne tik duoda žmonėms medžiaginės naudos, bet ir moko bendrą darbą sutartina dirbti, atjausti artimo vargus ir drange siekti prie žmonių laimės. Kopercijos bendrovėse galima pasimokyti tikros artimo meilės ir tos atėties tvarkos, kada nebus nei skriaudėjų nei skriaudžiamųjų.

P. Šalčius.
(Iš „Talkos“ laikraščio leidžiamo Kaune ir skiriamos kopercijos reikalams.)

RUOŠKITE LIETUVOS BONUS PIRKTI!

Jieškau Elzbičtos Teresevičienės. Gyveno Pensylvanijos Valstijoje; ir Jono Devaičio, kurs išvažiavo į Gardner, Mass. Meldžiu atsišaukti.

M. Danaitis,
Box 175.
Barré Plains, Mass.

Pajieškujimai.

Pajieškujimas iš Lietuvos. Pajieškau Adomo Bittner, kuris pajieškų karę gyveno Amerikoje po šiuom antrašu: 1510 Pearl St., Philadelphia, Pa. Labai malonėčia su juom susirašyti, todėl meldžiu jo paties arba „Amerikos Lietuvio“ skaitytojus apie jį pranešti. antrašas: Aleksandra Lange, Nuolatinė Radiostotis, Kaunas, Lithuania.

Pajieškau savo moteries Marijonos Tamulienės ir broliū Jono ir Leono Tamuliu, taipgi švogerio ir švogerkos Juozapo ir Vincento Norkų ir Stanislovo Mozerio, Kauno Rėdybos, Raseinių apskr., Skaudvilės parapijos. Labai meldžiu jų pačių, kad rašytų. O jeigu nėra gyvų, meldžiu artimų apie juos pranešti.
Thomas Vanda,
Logan Mining Co.
Ethel, W. Va. (5)

Pajieškau savo draugų Juozo ir Antano Valuckų. Pirmiaus ryveno Chicago, Ill., dabar nežinau kur. Abu paeina iš Būžių kaimo, Ploksčių valšč., šakių apskr., Suvalkų rėd. Meldžiu atsišaukti.
J. Valuckas,
33 Congress Ave.
Waterbury, Conn.

Jieškau dėdės Martino Zdančiaus iš Vieštartų kaimo, Seimų apskr., Suvalkų rėd. Girdėčiau, kad gyveno Shenandoah, Pa. Taipgi pajieškau Marijonos Pikučiūtės ir Onos Daraškevičiūtės iš Papečių kaimo. Meldžiu atsišaukti, nes turi svarbų reikalą.

A. Stankevicienė (Mikalonitė),
73 Hamilton St.,
Hartford, Conn. (5)

Pajieškau savo tėvų Viktoro ir Marijonos Bakučių, taipgi brolių Jono, Povilo, seserų Domielės, Antaninos ir Onos; taipgi ir visos familijos. Kaimo Rožaičių, Mankunų valšč., Raseinių apskr., Kauno rėd. Labai meldžiu atrašyti.

Ant. ir Stanislava Bakučiukė,
4 Raymond St.,
Worcester, Mass.

Pajieškau draugo Jurgio Kavietos iš Maylų kaimo, Ukmergės apskr., Kauno rėd. Pirmiaus gyveno St. Louis, dabar nežinau kur. Meldžiu atsišaukti.
M. Kreupas,
56 Dogless St.
Fort Plain, N. Y.

Jieškau uošvio Krišiaus Kovajausko, Rodukos kaimo ir brolio Karolio Akstino, Randaionių kaimo, Merkinės valščiaus, Alytaus apskrício, Vilniaus gubernijos. Meldžiu atsišaukti. Esant reikalui esu pasirizęs pagelbėti nors pinigiskai.

Jurgis Akstinas,
4 So, Harlem St.,
Worcester, Mass.
(6)

Jieškau Jono Stirbio, Pranciškos Stirbionės iš Gričių kaimo, ir Juozo Kačinsko, Peldžiunų kaimo, Onos Nacuvienės kaimo Dantartų, Monkunų valščiaus, Raseinių apskrício. Pranas Stirbis,
15 Millbury St.,
Worcester, Mass.

Pajieškau savo brolio Jono Narbuto iš kaimo Vežaitių, Telšų apskr. Kauno rėd. Pirmia gyveno Virginios Valstijoje. Labai svarbus reikaas, meldžiu atsišaukti.
Stefanija Gubistienė,
Justin Rd. Box 105
Oxford, Mass.

Pajieškau savo švogerio Jono Griesiaus, Pilekalnių kaimo, Bartininkų valščiaus, Vilkaviškio apskr. taipgi brolio Juozo Liaudinsko, Trilaukio kaimo, Pajevonio valščiaus, Vilkaviškio apskr. Labai meldžiu rašyti.
Vincas Liaudinskas,
1 Meade St.
Worcester, Mass.
(5)

Pajieškau savo švogerio ir brolio. Antanas Dedynas iš Ragožių kaimo, Sintautų valšč., šakių apskr. 1917 gyveno Brooklyn, N. Y. ant School St. Labai malonėtume susirašyti.
Pranas Leveris (švogerys),
Jonas Dedynas (brolis),
15 Millbury St.
Worcester, Mass.

Jieškau brolio Stanislovo Rupšio, Kuršenų kaimo, Kauno rėd. Seniau gyveno Boston, Mass. Meldžiu atsišaukti, arba kas apie jį žino meldžiu pranešti.
Teklia Rupšaitė,
50 Foster Ave.,
Schenectady, N. Y.

Parsiduoda

Namai parsiduoda. Naujas namas 3-ju šeimynų, 18 ruimų arti Millbury st. Verta \$10,000 kaina \$8800.

Namas 3-ju šeimynų ir katacis šalyj Ward St. Kaina \$7800

Turiu 3 farmas arti Worcesterio del pardavimo arba maino. Del visokių dokumentų užvirtinimo kreipkitės pas

J. Burokas,
25 Millbury St.

DELKO NEMĖGINT TĄ PATĮ?

Ponas George Stesum pasiuntė mums sekantį laišką iš Leduko, Alta, Canada: „Grudžio 27, 1919. Mes ukininkai Relethil'e ir apielinkėj norim širdingai padėkavot jums už jusų puikią gyduolę. Triner's American Elixir karčiojo vyno prigelbėjo daugeliui ukininkų, kurių viduriai buvo taip kenksmingi, kad išrodė, jog negalima išgydyti be operacijos. Jei jus kenčiate nuo nevirškinimo, prietvaro, galvos skausmo, nervišumo, nemiegojimo, ir kitų kenksmų surištų su vidurių negerumais, delko nedarot tą patį, ką ukininkai iš Kanados darė, ir vartokit Triner's American Elixir karčiojo vyno. Ir toj pačioj vietoj, kur pirskit šitą gyduolę, galima taipgi gaut Triner's Liniment del reumatizmo ir neuralgijos, Triner's Cough Sedative del kosulio ir šalčio ir kitų Trinerio gyduolių. Jos. Triner Co.,
1333-1343 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.

GERĄ IŠMĖGINTĄ BRITVĄ gali pasipirkti tik pas M. ZIZI;
138 Millbury St.,
(4 s.) Worcester, Mass.

RUOŠKITE LIETUVOS BONUS PIRKTI!

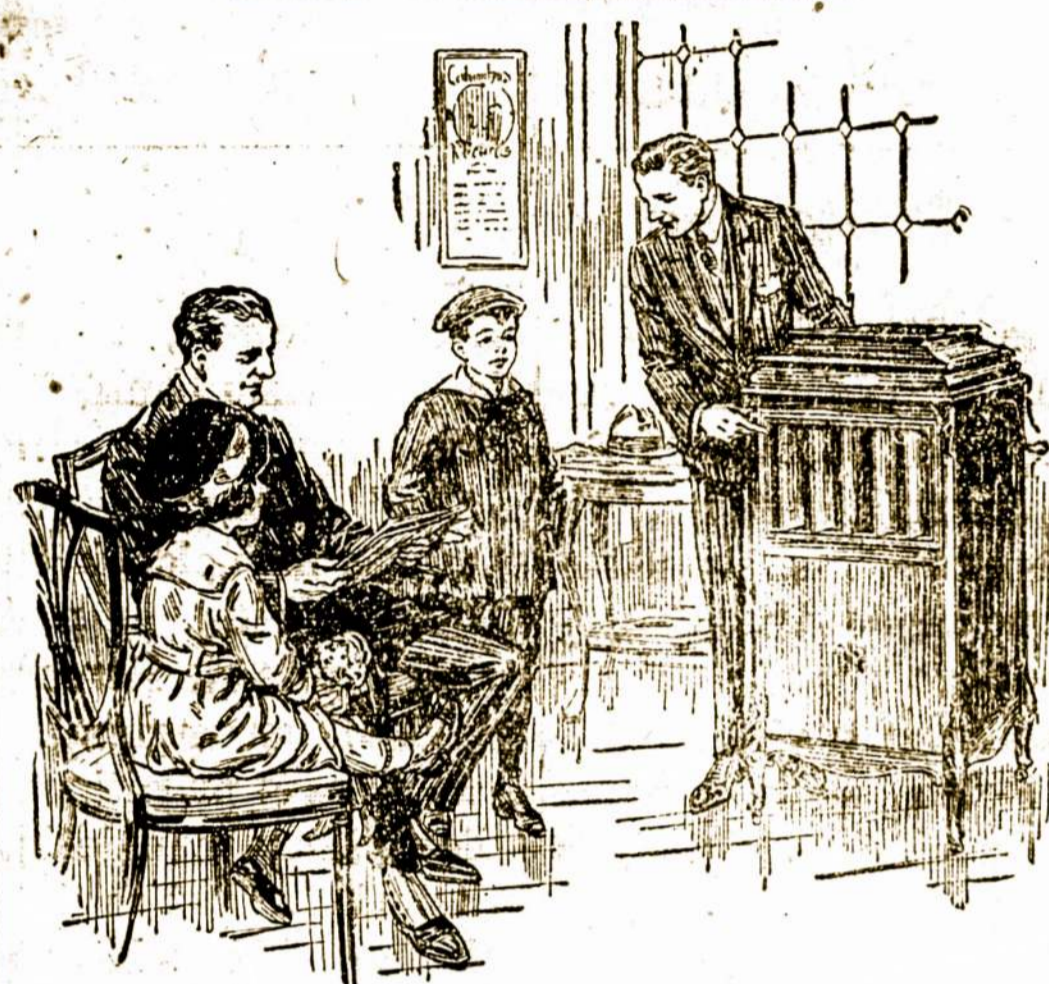
PRANAS LEVERIS,
Dailydė-staliortus.
Užima kontraktus ant budavojimo ir talsymo namų. Taipgi talso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkte kreiptis pas mane, po numeru—
15 MILLBURY STREET,
Telefonas 8177.
Worcester, Mass.

„AUŠRINE“

Geriausias moterų žurnalas, išeina prieš 15 dienų kiekvieno mėnesio. Kaina metams su prisuitumu \$1.50. Adresas:

„AUŠRINE“,
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Columbia Grafonola and Columbia Records

“What ought I to pay for a Grafonola?”

There is only one way to decide wisely. Come in and judge the Grafonola for yourself. You will be welcome any time, and we will do our best to see that you get the right Grafonola at the price you ought to pay.

GRAFOFONUS ir REKORDUS

Galite pirkti pas mus.
“AMERIKOS LIETUVIS”
15 Millbury Street
Worcester, Mass.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŲ ORGANIZACIJA.

Gyvuoja 33 metai.

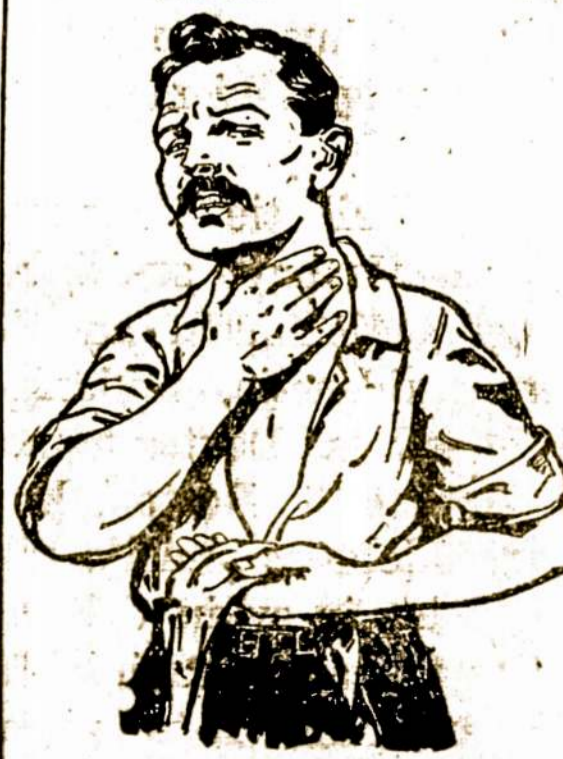
Ar teko Tamstai kada nors girdėti apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje? Jei ne, pasiklausk pas savo kaimyną, kuris jau prie šios organizacijos priklauso. Pasiteirauk, o sužinosi, kiek Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra išmokėjęs savo nariams pomirtinių ir ligoje pašelpų. Jei jis apie tai nežino ir jei jis dar nepriklauso, tai pasiskaityk čionai:

S.L.A. savo nariams išmokėjo virš \$200,000.00 pomirtinių ir virš \$50,000.00 ligoje pašelpų. Susivienijimas yra sušelpęs tukstančiams našliū ir našliaičių; S. L. A. pagelbėjo tukstančiams sergančių ir nedagalinių lietuvių—savo nariū ir nenariū. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje yra ketur i Apsaugos Laipsniai: \$150.00; \$300.00; \$600.00 ir \$1,000.00. Pašalpoje ligos turi tris Laipsnius: \$6.00; \$9.00; \$12.00. Jeigu jusū mieste nėra S.L.A. kuopos, Tamsta gali prie S.L.A. priklausti pavieniai. Dešims ypatų gali sutverti naują kuopą. S.L.A. leidžia savaitinį laikraštį “Tėvynę.” Nariams siunčia dykai; nenariams—\$1.00 metams. S. L.A. taip-pat kas metai leidžia didelį kalendorių.

Visokiais reikalais kreipkitės sekamu adresu:—

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje,

307 W. 30th str., NEW YORK, N. Y.

Gerklės skaudėjimas, diegliai krutinišje, infliuzos, pasirodymo ženklai.

Ištrink gerklę ir krutinę su

PAIN-EXPELLERIU

ir pridėnk krutinę vilnonę materija. Neapsileisk taip, kad tavo pagautas šaldis išsivystytū i pleurite, pneumonija, infliuzą ir i kitokias pavojingas ligas. Nusipirk šiandien sau parankiausioje aptiekoje Pain-Expellerio. 35c. ir 65c. butelis.

Tikrieji turi mūsų vaizbaženklį

IKARA
Nepirk kitokiu pamašymu arba pamėdžiojimu.
F. AD. RICHTER & CO.
326-330 Broadway New York

NUO “AMERIKOS LIETUVIO” ADMINISTRACIJOS.

Su šiuomi pranešam gerbiamiems “Amerikos Lietuvio” skaitytojams, kad nuo pirmos dienos sausio, 1920, “Amerikos Lietuvio” prenumeratos kaina bus \$2.50, i Canada, Lietuvą ir kitas šalis bus \$3.00 ant metų. Pakėlimo kainos priežastis, kad popiera nuo 6 c. pakilo iki 10c., taigi ir sugeriausias norais už tą pačią kainą “Amerikos Lietuvį” negalima išleisti. Tikimes, kad mūsų gerbiami skaitytojai atjaus ir del 50c. neperstos skaitę šitą laikraštį. Iš mūsų pusės, mes rupinsimės kiek galėdami duoti jumis geriausias ir naudingiausias raštus, kad už savo užmokestį gauti šimteriopą naudą.

Kada-gi “Amerikos Lietuvio” nėra organas jokios partijos, nė sektoas vien tik organas savo skaitytojū, todėl mes ir kreipiamės į jus, mieli broliai ir meldžiame jus nepamiršti ir platinti šitą laikraštį užrašinėti savo draugam ir suau giminėm i Lietuvą. Kalendorių mes dar neturim šių metų, bet vėliau turėsime, dabar pasi-džiaugkite, kitais, o vėliau gausite nuo mus puikų kalendorių.

Su guodone,
“Amerikos Lietuvio,”
15 Millbury st.,
Worcester, Mass.

Pradėk naujus metus su prakilniais darbais: pradėk mokyties, įgyk **MOKSLĄ** visiems suteikia L. K. Mokykla. Reikalauk katalogo šiuo adresu:
L. K. Mokykla, 2023 St. Paul ave. Chicago, Ill.

MOKSLO, LITERATūros IR DAILOS SAVAITINIS LAIKRASTIS

“DIRVA”

Vedama Pirmeiviškoje Tautinėje Dvasioje

EINA KAS PENKTADIENIS.

Prenumerata:

Amerikoje metams \$2.00, pusei metų—\$1.00
Kanadoje metams \$2.50. Kitur met.—\$3.00
Vieną numerį pažiūrėjimui siunčiam dovanai

“DIRVOJE” yra sekanti nuolatiniai skyrjai: Žinios—iš Lietuvių Gyvenimo—iš Realio Gyvenimo (tikri juokai)—Nuo Redakcijos—Moksliški Straipsniai—Kitokie Straipsniai, Pasiskaitymai—Jaunimas—Vietinės žinios

Užlaikome visokių knygų. Reikalaukite mūsų naujo knygų katalogo. Visokius spaudos darbus atliekame gerai, gražiai ir greitai.

Tik-ką išleista žingėdžiausia knyga, kokią lietuvių kas yra skaitę

VIENUOLYNO-KLIOSTORIAUS SLAPTYBĖS

Pinas aprašymas slaptos klioistoriaus gyvenimo kunigū su vienuolėmis. Su 6 paveikslais, 152 puslapių, kaina tiktai \$1.00. Reikalaukite, siųsdami ir pinigūs (agentams duodama 50%) šiuo adresu:

“D. I. R. V. A.”

7907 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

Virimo, Kepimo ir Namų Prižiurėjimo KNYGA

GERBIAMIEJI “AM. LIETUVIO” SKAITTYTOJAI!

Pranešam jumis, kad KNYGA VIRIMO, KEPIMO ir NAMŲ PRIŽIURĖJIMO yra gatava. Knygos didumas apie 9 coliai ilgio, 6 pločio, 164 puslapiai, gražiai audeklu apdaryta su auksine antspauda ant viršaus. Knygos turinys labai atydziai surinktas geriausiu valgio daiktų. Joje telpa 15 gatunkų geriausių sriubų. 87 budai kaip sutaisyti mėsos valgius. 7 budai kiaušinių. 64 budai kepimo įvairių pyragų ir pyragaičių. 18 budų pajū ir pudingų. 5 geriausi budai kaip gaminti žuvis. 9 geriausi budai kaip kepti duoną. 17 geriausių konservų, kaip sudėti įvairias vogas ir augalus. 10 budų kaip užlaikyti daržoves. 10 budų įvairumų: gėrimai, naminiai dalykai, patarimai. 7 geriausi valgiai iš Lietuvos gospadinės. 6-ši budai gaminti paukstieną. Įvairūs spaisai, (prieskoniai). Žodžiu sakant, knyga verta turėti kiekvieno lietuvio stuboje, nes ji parodo kaip sveikai gaminti valgius, kaip sunaudoti daiktus naudingai ir ekonomiskai.

Labai linkiame Tamstai šitą knygą sau išrašyti; jeigu pats negamini valgių padovanok savo gospadinei, savo seserei, savo motinai arba savo merginai, jusų dovana paliks jų atmintyje per ilgus laikus. Geras maistas, geras namų prižiurėjimas sučedina pinigūs, kuriuos gydytojams ir vaistinyčioms atiduodi. Šita knyga gražiai apdaryta parsiduoda už \$1.50; su popieriniais apdarais—\$1.25. Neatidėk, nes užmirsi. Rašyk dabar, paklausinėk, gal jusų susiedės norētū sau nusipirkti—galėsite kartu parsijušti kelias knygas.

Užsakymą ir pinigūs pasiųskite ant tokio adresu:—

“AMERIKOS LIETUVIS,”

15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS

Laiškai iš Lietuvos.

Rašo Tamošius Venckus, Kudainių kaimo, Žiezmarų valšė., Trakų apskr. savo sunui Andriejui, Readville, Mass. Mylimas Suneli.

Gavome nuo jus trys laiškelius; labai ačiu, sunel kad mus neužmiršote. Mes, Jūsų tėveliai, esame sveiki ir broiis ir seselė taipgi sveiki. Pas mus ką tik buvo emimas naujokų nuo 19 iki 25 metų. Musų Antanas liko išbrokuotas.

Šiemet numirė Tamošius Balčiūnas, Levonavičiaus prisiega, Juizas Zygutis, Jonas Cevokas, Alzė Sinkevičienė, Eva ir Mykolas Kačkauckas, Motiejus Jenavičius, Jokubas Buikaukas, Jonas Sluza, Juozas Tamosiunas, Agota Barolnikienė. Visiems amžina atsilsis!

Mes dabar turim vieną arklį, 3 aveles ir 3 karves. Visame kaime turi visi pr vieną arklį ir vieną karvę Pamislyk. Andriejau, gerai mus skriaudė, kad Juozas Jenavičius laiko tik ošką! Užtad mus taip labai nuskriaudė, kad musų "vibornas" buvo geras! Stanislovas Gudeiauckas labai storojosi del vokiečių o mus spaudė kaip galėdamas. Rinko nuo mus pieno po 2 kvortas kasdien; kiaušinių ant savaitės 10, sviesto po svarą o mėsos ant mėnesio po 50 svarų. Rudenyje javų reikėjo duoti po 100 pudų o kas neduodavo, tai atėjo vokiečių žandarai ir mušė bizunais. Verkė Lietuva, de-javo. Kad jūs žinotumėte kaip mums buvo, tai jusų kožno vieno širdis apsilietų krauju.

Sekant vokiečius, atėjo bolševikai ir mus taipgi apiplėšė. Bet dabar, ačiu Dievui, atėjo musų lietuvių kariuomenė ir juos nuvijo net už Dvinkso.

Dabar musų Lietuvoj žmonės išsismokino patįs daryti muilą, aieju ir net degtinę daryti! Moteris pačios skaras audžiasi. Kaip prieš karę mes buvome Žiezmarų bažnyčią pusiau pastatę, tai dar ir dabar taip stovi. Kataviškių bažnyčia dar irgi neužbaigta, bet jau viduryje meldžiasi o mes tai medinėje koplyčioj meldžiamės.

Ar nežinote kur Juozas Savička dabar randasi? Jonas Savička mirė karės laike. Agota Podžiūniėhė nori žinoti ar jos Motiejus gyvas ar miręs.

Dabar, mes, tėveliai, prašom tavęs, suneli, jei galėsi grįžk Lietuvon o jei ne, tai lai Petras ar Mykolas grįžta.

Rašo Vincentas šlužas iš Dainių kaimo, Žiezmarų valšės, Kaisedorių apskr., Vilniaus Rėd., savo nunui Zigmantui šlužiui, Worcester, Mass.

Mielas Sunau! Dabar jau turime lietuvišką valdžią betgi dar Lietuvai reikės pergyventi sun-

RUOŠKITEŠ LIETUVOS BONUS PIRKTI!

kųs laikai; reikia kovoti su vokiečiais, bolševikais ir su lenkais. Dabar pas mus naujų kareivių mobilizavimas o daug jaunų vaikinų patįs pasiduoda. Tavo brolelį Igną buvo paėmę į kariuomenę, bet paliuosavo del mano senumo. Aš likau visai bejiėgis, iš vokiečių priežasties.

Delei karės, mes likom tikrais pavargėliais; ypač vokiečiai viską nuo mus atėmė - gyvūlius, maistą, ką tik sugriebė. Liko tiktai namai nesudeginti. Buvo neapsakomas vargas; neturėjom nei gyvulių nei drabužių. Vokiečiai buvo mus užėmę per 4 metus tai viską uždėjo 20 vokiečių valdininkų musų sodžiuj o jų kariuomenės buvo pilna. Tala jie pradėjo viską nuo žmonių atiminėti, jei negavom gražumu tai sumušdavo žmones. Kaip mes dažinaijom, kad jie taip viską rubavoja, tai sulaukė nakties nors rugius supylę į maišus išnešėm į girią ir sniege pakavojom. Tai tokiu būdu nors sausos duonos turėjom po biskį, ir dar ant sėklos liko....

Marijona Mickevičienė, iš Naumiesčio, rašo savo tėvui, ponui Kriaučiūnui, Worcester, Mass.

Mes gyvenam savo grintelėje. Pas mus labai didelės randos delto, kąd laba daug išdegė ir daug kareiviai turi užėmę vietų; taipgi atėjo daug praeivių visokių iš karės lauko, pas mus į Naumiestį gyventi. Tač mes turėdami ištekliaus pasidarėm iš pusės tvartio porą kambariukų ir jau ke tvirtas mėnuo, kaip gyvenam juose, kitą pusęje gyvena Samsevičienė... Naumiestis pergyveno labai sunkius laikus, ypač pirmą metų, kuomet čia nuolat ejo smarkus mušiai. Vieną dieną mus valdydavo rusai o kitą dieną prusai, iki vieną kitus pramušdavo, tai pasitraukdavo vieni ar kiti tola nuo sienos, ir valandę duodavo ramybės. Per mušius mes budavome sklepuose. Kaip kada dieną ar kitą negalėdavom išėiti iš sklepo valgyti išsivirti. Vaikus tuoj atėjus čionai vokiejiams, išsiuntėm į kaimą, tai jie mažai mušiu matė o mudvi su mama buvome per visus mušius namie, tik per paskutinį mušį, kaip miestas ėmė degti nuo grānatų ir šuvių, tai nakties laike išbėgom pas vaikus. Paskui išsiskirstėm po visą Lietuvą o kaip vokiečiai apsisotjo, tai vėl sugrižom...

... Mes kaip tada maitinomeš, tai nevelytume nė didžiausiam savo priešui. Duona mus buvo iš avių, vikių ir kokia dešimta dalis rugių, tiktai vienos ašakos. Ir tos tiktai savaitėje 3 svarus gaudavom o mėsos ketvirtadalį svaro o daugiaus nieko. O jeigu kas gaudavo iš kaimo ką nors nusi-pirkti, tai ir turėdavo ka-

vtoti ruogiūliais, bā kad tik sužinodavo valdžia, tai netik ką atimdavo, ale ir mušdavo ir pinigiskā bausmę uždėdavo. O kas neturėdavo kuo mokėti, tai atėdavo ir atimdavo geriausį daiktą iš kambario. O kę pyrago ir pikliavotų miltų, ta visai nebuvo matyti ir tik atsimindavom, kad prieš karę vaigėm. Dabar, ačiu Dievui, jau geriau, kaip vokiečiai pasitraukė iš Lietuvos tai visko atsirado, tik reikia kruvos pinigų, tai žmogus nebus nė alkanas nė nuogas...

Rašo Adomas Lukoševičius, iš Šeduvos, savo dukteriai ir žentui V. Baranauskui, Philadelphia, Pa.

Ačiu už du laišku, kuriuos man atsiuntėte. Mano suns Kazimieras negrįžo iš karės, gal žuvo. Likom vienu du šu žmona; jau pasenom, negaliu dirbti r neturiu nė kuom, neturiu arklio. Nelabasis karas šnaikino viską, paliko tik rrynas sienas. Turėjom dar vieną arklį, nuvažiavau niškan ir ten, bekertant nedžius užmušė ir tą paskutinį... Brangenybė neišpalyta, negalima nieko nupirkti. Ot, imk žmogus ir mirk... Junka Domininkas mirė o Jurgis Jūnka dar tyvas. Tamstos motinėlė Marijona mirė. Daug žmonių išmirė Šeduvoj šiltinėm ir kruvinaja. Nesveiki dabar pas mus laikai... Gal grįžsite Lietuvon? Kam aš baliksiu savo žemelę, vaikeliai?...

LIETUVIŲ KOOPERACIJA

34 Millbury St., Worcester, Mass. Worcesterio Lietuvių Koopecijos krautuvė užlaiko šviežiausią ir geriausią mėsą: kumius, dešras, skilandžius, toniko ir visko, ko tik mžogių reikia. Turi automobilį ir užsaky-nus visiems veža į namus, ankti ir vėlai. Visą dastato geiausią ir teisingiausią, be jocių kliūčių. Tai-gi, kooperaci-a kviečia atsilankyti ir pamatyti. Prekės kožiemiausias, o avoras geriausias. Biznis gerai sina, pelno jau daug turī. Vias pelnas išdalinama tarp visų šerininų. Kooperacija neša didelę naudą del savo šerininų, ir sykiu kelia savo tautos vardą. Sekančios ypatos yra organi-zatoriai ir valdytojai šios koopecijos, kurie laikos iš vieno vadydami milžiniškā darbā: A. Tanulevičius, D. Krušas, J. Zalan-skas, I. Pigaga, L. Valangevišius, D. Valangevičius, J. Mežiukėvičius, J. Kieš, J. Grigas, J. Linkevičius, Vl. Biekša. Komitetas.

LIETUVIŲ ŠVARIUSIA BARBERNĖ.

Tai vienintelė vieta šitoje apieilinkėje, kur gražiai ir pagal kiekvieno norą apkerpa plaukus, ir šuvių, tai nakties laike išbėgom pas vaikus. Paskui išsiskirstėm po visą Lietuvą o kaip vokiečiai apsisotjo, tai vėl sugrižom...

L. J. PAULAUCKAS, (Salia Buinickio aptiekos) 102 Millbury str. Worcester, Massachusetts.

PARSIDUODA valgomų daiktų krautuvė, lietuviams apgyven-toje vietoje, pramonė gerai iš-dirbta, parduoja pigiai. Kas nori eiti į pramonę—pasiskubinkit.

ADOMAS BARTKUS, 54 Lafayette st Worcester, Mass (4)

ŽUVŲ RINKA

Šviežiausias žuvis, oisteris, klempsus, vėžius, taipgi marinavotus galima gauti ke-nuose.

Tyras Cod Liver aliejus ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmonėmis ir krautuvės. Sullivans, Vernon Square, FISH MARKET.

AMER. LIET. TAUT. SANDAROS organas "SANDARA" Puikniausiai nušviečia lietuvių gyvenimą visam pasaulyje ir uoliausiai gimę darbininkų reikalus. Metai \$2.00. Skaitykite vis! Vieną numerį siunčiam pažimėt dykil. "SANDARA", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Didelis Lietuvių Dienraštis "VIENYBĖ"

Išeis naujlo naujas Lietuvių Dienraštis "Vienybė." Bus tai bepartiviškas pažangos, kultūros ir darbo žmonių dienraštis. Musų, obalsis: Vienyti ir šviesti. Bus skyrilai jaunuomenės, amatinkų reikalai, pramonės lietuviškos auklėjimas, moterų reikalų aprašinėjimai, iš darbo srities, visokios apysakos, eilutės, naujausias žinios iš viso pasaulio ir Amerikos; plačiausias laukas žinioms iš Lietuvos ir kova už Lietuvos nepriugulmybę. Užsirašykite dabar "Vienybės" dienraščiui šerūs, kurių vienas kaštuoja \$10. Priimama jau ir prenumerata: Amerikoje metams \$6.00, į kitas šalis ir Lietuvon: \$8.00 metams.

Adresuokite šitaip: LITHUANIAN DAILY "VIENYBĖ" 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Quality Waterman's Ideal Fountain Pen Per Kalėdas Gvarantuotos Plunksnos. Geros kainos jų nuo \$2.75 iki 50 dol. busi užganėdintas visada tavs barankia M. Paltašavičia, 15 Millbury st., Worcester, Mass.

Užrašykite "AMERIKOS LIETUVI" giminėms Tėvyneje.

"Amerikos Lietuvius" dabar keliauja į Lietuvą. Kas sąvaitė išėina didelis punda.

NUSIŪSKITE jį savo giminėm. Kas dar negavo jokio laiško nuo savųjų, gali duoti mums pajieškojimą, kurį įdėtume per dvi sąvaiti už 50c. ir pasiunčiam du numeriu "Amerikos Lietuvio" į jusų Tėvyne.

DABAR galite užrašyti "Amerikos Lietuvį" savo giminėms Lietuvoje tik \$2.50 metams. "AMERIKOS LIETUVIS," 15 MILLBURY STREET, Worcester, Mass.

Knygų Agentas.

Ar rašysi, ar skaitysi, ar surukusiam ruime kazyrusosi?..

AR RAŠYSI, AR SKAITYSI AR SURUKUSIAM RUIME KAZYRUOSI?..

Ar matai šitą paveikslą viršui? Čia du gyvenimai žmonių nupiešti. Žmogus, kuris knygas skaito, jis turi viltį, mato ateitį, tveria gyvenimą, dailina pasaulę, jo darbai kėruvoja kitus ir tave patį. Atmink, kad mokslas ateina iš knygų ir sveiko protavimo! Kitame šone matai žmones kazyrėms lošiančius, prirukę, ant tų dumų pažiūrėjus, tik vargas matyti. Tie žmonės kazyrėms lošia, gal einlį iš noskių, o gal iš pinigų. Ar tu manai, kad jie išloš? — Nieko, viesai nieko! Žmogus tik tada praturti, kada dirba čėdydamas pinigą ir sveikatą. Šitie žmonės niekad save nevaldo, juos turi kiti valdyti iš jų politikieriai tik toki išėina, kad kitą nuskriaust.

Buk vyras, buk moteris apšviesta, skaityk gerų knygų, stok į eiles žmonių, kurie skaitosi sau už garbę būti apšviestų, sumaningų.

RASPUTINO aprašymo knygelę nepraleisk nenusipirkęs, išmoksi suprasti kaip silpnas yra žmogus, kaip vargas patį ver-gėją pavergė. Nelauk, siųsk pinigus dabar. Kaina tik.....40c

LIETUVISKAS ELEMENTORIUS. Jeigu nemoki skaityti, gali pats per save pramokti, labai lengvai gali savo vaikučius pamokinti skaityti ir rašyti savo kalboje. Kaina tik.....25c

MOKINKIMĖS RAŠYTI. Nusipirk ir išmok gražiai rašyti. Kiekvienas tave pagirs, kad gražiai rašai ir visur tiksi. Išmoksi gražiai rašyti tiktai už.....25c

KALBAMOKSLIS ANGLISKAI IR LIETUVISKAI. Apie tą knygą nereikia nė sakyti, jūs žinote, kad ta kalba reikalinga. Jos vertė yra daugiau negu musų pažymėta kaina.....25c

ANGLISKAI LIETUVISKAS ŽODYNELIS, 50c. Knygelė visada galima kišeniuje laikyti ir kad prisieina kokio žodžio ži-noti, pažiūrėk ir žinosi. Knygelė verta turėti kiekvienam.

ARITMETIKA, 50. Knygelė labai naudinga, delto kad kož-nas nori sau geriau susirokuoti savo visokius reikalus. Nusipirk, pamatysi, kad busi du syk vertesnis, prasilavinęs, matysi kaip geriau seksis.

VOKIEČIŲ KALBOS VADOVELIS, 35c. Kaip turi laiko gali prasilavinti vokiečių kalbos, kad nešiandien, tai ryt bus nau-dinga — ką moki ant pečių nereikia nešioti.

DAKTARAS KISENIUJE, 75 CENT. Knygutė su pamoki-nimu kaip užlaikyti savo sveikatą, kaip gelbėtis nelaimėse.

PARLAMENTARISKOS TIESOS 10c. Kaip vesti susirinki-mus, kaip užsilaikyti ant mitingų. Kad nekelti bereikalo malė-tas. Turėk šitą knygelę, pagal ją elgtis ant susirinkimų ir ji verta turėti kiekvienam.

KAIP PASTOTI UKESU. Knygelė su klausymais ir atsa-kymais. Verta turėti kiekvienam. Kaina.....15c

KNYGELE DARŽOVIŲ AUGINIMO, 20c. Paaškina visą apie auginimą visokių daržovių: ankstyvų ir vėlyvų, kuri dauge-liui žmonių atnešė didelę naudą, kurie ją šiemet pirko.

DVI PRELEKCIJOS APIE UKININKYSTĖ, 20c. Knygelė verta perskaityti po 10 kartų tiems, kurie nori pasekmingai vesti ukę čionai arba Lietuvoje.

ISTORIJOS KARIAUJANČIŲ ŠALIŲ, 2 DOLERIAI. Nusipirk šitą knygą, tai turėsi visą universitetą savo namuose. Suspažinsi su istorijoms Vokietijos, Francijos, Anglijos, Rusijos, Vengrijos, Bulgarijos, Rumunijos, Italijos, Serbijos, Turkijos, Juodkalnijos ir Belgijos. Perskaityk jų istorijas po kelis kartus, matysi tų tautų pradžių ir gyvenimą iki šių laikų. Labai naudinga tau bus žinoti ir gausi platų suprafimą apie šią pasaulę. Surinkta ir sudėta tau perlai mokslo ir žinios. Surinkta į vieną knygą, tik imk ir skaityk, švieskis ir kitus švieskis. Rašyk dabar, nusipirk ir pradėk skaityti! Rasi joje ir daugybę paveikslų iš Istori-jos virš minėtų tautų.

FRANCIJOS REVOLIUCIJA, 40c. Tu girdi apie revoliuci-jas. Kaip puola carai, karaliai ir vėl kaip žūsta žmonės vieni ki-tus bežudydami, tas tau neaišku, nesupranti kodėl ir kokios prie-žastis tame yra. Skaityk Francijos Revoliuciją. Šita knyga kaip tik išleista, kad tave supažindinti su tuo reikalū. Gražiai ir aiškiai čia supras kodėl žmonija kaip juri vilnys siubuoja. Nusipirk knygą pilna gražių paveikslų.

ŽMOGUS PO MEDŽIU. Sešiosdešimt gražių prakalbų, lie-čiančių visokius žmogus gyvenimo reikalus. Kaina.....50c

NUSKENDIMAS TITANIKO. Pirmā didžiausia nelaimė šių gadynių, nuo kurios iki dabar vien tik prazūtis tėsėsi.....25c

- KITOS MUSŲ KNYGOS: Valkata, keturių veiksmų drama ..... 35c. Skambančios Stygos, ellės ..... 20c. Dainos juokeliai net linksta keliai ..... 20c. Geležiniai nagai, puikus aprašymas ..... 35c. Istorija apie amžiną žydą ..... 10c. Belaisvio Balsas, kareivio Esperantisto karės aprašymas 15c.

Pirkite šias knygas, naudokitės jomis, o mes rupinsimės pa-daryti jums daugiau naudingų knygų. Jeigu tau laikai geres-ni, turė darbą ir pinigą, tai kreipk savo gyvenimą ne keliu palaidu-mo, bet laviniks ir mokinkis. Kas pirkseite bent už porą doleriu knygų, mes visada pridėsimė jums ką-nors dovanų. Rašykite: —

"AMERIKOS LIETUVIS," 15 Millbury st., Worcester, Mass.

RUFFLES Merginoms kasos galva, kad palengvint niežėjimą. Kasinasi pasidaro paprop-či, ir tuomet žmogus ke-sosi nejuocioms. Bet jis žino, kad jam nieži, ir visi kiti tą žino. Vyrai ir moteris kencia niežėjimą nuo pleiskanų, o kencia bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai prašalinti. Nebus daugiau niežėjimo, kasinosi, plaukų slinkimo ir kitų nesmagumų, įvykstančių nou pleiskany. RUFFLES panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visus pleiskanas. Paskui tik retkarčiais suvilgymas galvos apsaugos ją nuo pleiska-nų atsinaujinimo. RUFFLES yra maistinga maudynė galvos ođai ir plaukams. Ji nesugadina nei jautriausias odes. Jus negalite apsiėti be RUFFLES, jei turite pleiskany. Jus aptiekininkas parduos jums už 65c. bankute. Mes taipgi galime atsijst jums tiesiog, jei gausime nuo jusų 75 centus pacto markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu: F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

VIETOS ŽINIOS

19 d. sausio, Lietuvos Liuosybės Sargų viršaičiai laikė posėdį „Aušrelės“ kambariuose. Nutarta surengti didelę prakalbą 15 d. sausio. Tam tikslui paimta A. O. H. svetainė. Už kalbėtoją nutarta kvieisti buvusį S. V. armijos leitenantą, adv. Bagočių, iš So. Bostono. Prie prakalbų bus ir muzikalis programos.

Viršaitis.

Worcesterio vakarinėse mokyklose bus įvesta pilietinės klesos. Šiose klesose bus galima įgyti visą reikalingą informaciją del pastojimo Suv. Valstijų piliečių. Galima užsiregistruoti bile mokykloje.

„Aušrelė“ gavo laiškučių nuo komp. M. Petrausko iš Brooklyno, N. Y. Laiškė pranešta, jog maršrutas gerai sekasi, koncertuose lankosi daug žmonių.

Komp. Petrauskas dar lankysis sekančiose kolonijose: Baltimorėje (kur dainuos ir ponai Čižauskai), Scranton ir Pittsburg, Pa.; Chicago, Ill.; Cleveland, O. Maršrutą pasibaigs pradžioj vasario. 5-tą dieną vasario p. Petrauskas vėl atsilankys Worcesterin ir duos lenkeijas.

Aušrietis.

14 d. sausio atsibuvo „tautų pietūs“, kuriuose dalyvavo atstovai sekančių Worcesteryje gyvenančių tautų: amerikony, albanų, armenų, anglų, finų, graikų, italy, lietuvių, lenkų ir sirijonų. Laikė pietų buvo apkalbama, kaip visom tautom susitarti ir dirbti iš vien del visų gerovės ir del geresnio susipratimo. Vienbalsiai nutarta padaryti pastovę tautų organizaciją kuri turės susirinkimus kas mėnuo.

A. L. R. K. Moterų Sąjungos 5-ta kuopa turės gražų programą nedėlioį, 21 d. sausio, 7 val. vakare, po bažnytiniėje svetainėje.

Reporteris.

Ruoškimas prie Lietuvos Laisvės Bonų Pirkimo! 8 d. vasario Worcesterin atvažiuos Lietuvos Finansinė Misija, tad visi ruoškimės prie bonų pirkimo. Worcesteriui paskirta išparduoti Lietuvos Laisvės Paskolos už \$100,000. Stengkimės netik tą atlikti, bet dar ir perviršinti.

L. L. Bonų Kom. Narys.

Lietuvai šelpti draugijos susirinkimas atsibus nedėlioje, 25 d. sausio, L. Ukėsu Klubo kambariuose, 96 Green gatvės, kaip 7 valanda vakare. Malonėkite visi sėni nariai ateiti ir atsivesti naujų narių.

Valdyba.

RUOŠKIMĖS LIETUVOS BONUS PIRKTI!

Tautos Fondo Prakarbos. 18 d. sausio, po bažnytinėje svetainėje atsibuvo Tautos Fondo 30-to skyriaus prakalbą. Kalbėjo Kun. Čaplikas ir Kun. Petraitis iš Athol, Mass. Abu Smarkiai agitavo už Tautos Fondą. Anot jų, Tautos Fondo pinigais šiandien ir Lietuvos kariuomenę apdengta ir Lietuvos našlaičiai šelpiami. Amerikoje agitacija varoma. Informacijos Biuras ir atstovybė Paryžiuje buvo irgi užlaikomi vien T. F. pinigais. Jeigu jiems tikėti, tai krikščionišdemokratai didžiausius žygius dabarties laikais atlikę (bet apie Kun. Bartuškos ir Gabrielio žygius, tai neįvapt!). Kalbėtojai ragino Krikš. Demokratus kovon prieš kitas partijas; tiem bėdinim „liberalam“, tai ypač teko į kailį; regis, kad socialistai jau netoki Kr. Dem. priešai — tik „liberalai“ — gal užtai, kad tie liberalai demokratiškesni už pačius save pasivadiniusius „demokratais.“

Tarpais dainavo bažnytinio choro dainikai. Aukos buvo renkamos, bet nelabai pavyko — buvo užbrizšta \$1,000 surinkti, o surinkta vos \$84. Matyt žmonės pradeda abejoti apie Tautos Fondo didžius nuopelnus. Žmonių buvo apie 500.

Reporteris.

Didžiūma iš Worcesterio radikalų, kurie buvo nuėgabenti ant Deer salos, tapo paleisti po užstata, belaukiant teismo.

17 d. sausio apie 9:50 val. rytu istiko visa eilė eksplozijų ant Main gatvės. Daurybė dangių, kurie uždenžia skyles del nusileidimo po gatvę, buvo išnešta 50 pėdų ir ora ir paskui truko kaip šrapneliai. Žmonės, kurie ėjo gatve arba buvo budinkuose išilgai Main gatvės, nežinojo kas istiko —tuli spėjo buk tai ir vėl „bombų suokalbis“! Pas kvi paaškęjo, buk eksplozija istiko Worcesterio gatvekarių požeminėje elektros nuovados sistemoje. Priekzastis eksplozijų dar galutinai nenuspresta — bet spėjama, kad pagedusi viela tai padariusi.

J. Bobinas, 69 m. amžiaus, kuris dirba Worcesterio gatvių departamente, radosi netoli kampo Austin gatvės, kur didžiausia eksplozija atsibuvo; jo koja buvo nuvalaužta. Aparto, niekas nebuvo sužeista. Gatvekarių vaikščiojimas buvo tula laiką pertrauktas.

Worcesteryje pradėta kampanija prieš namų savininkus — pelnagaudžius, kurie ima nežmonišką randas.

„Aušrelės“ veikimai. Laikė prof. M. Petrausko neatsilankymo į Worcesterį, „Aušrelė“ nesnaudžia. Atbulai, ji dar daugiau darbuojasi, ir net pradėjo atsizymėti tarpe svetimtiaučių.

Mat, šitaip atsitiko: p-lės M. Avietėnaitė ir J. Rukčiūtė, užinteresavo p-lę E. Burchenal, tyrinėtoją tau-

tiškų žaislų, papročių, ir tt. i lietuvių dainas, žaislus, šokus ir papročius. Ji taip žingeidavo, kad geidė dar geriaus susipažinti su jais, t.y., matyti, koku budu jie yra atliekami. Nu, tai, mi-nėtos panelės žinodamos, kad „Aušreliečiai“ yra labai atsižymėję tokiose dalykuose, apsiėmė parodyti jų galėjimus p-lei Burchenal. P-lė Rukčiūtė nusiavedė ją į „Aušrelės“ kambarį vieną nedėdienį, kada visi buvo tenais susirinkę. Paprašius jų pažaisti žaislų, visi sutiko („aušreliečiai yra labai mandagūs), ir griežiant p. P. Steponkui ant smuikos ir p-lei Rukčiutei ant piano, jie labai, labai puikiai atliko nekuriuos žaislus, kaip „Noriu miego, „Suktinį,“ ir tt.

P-lei Burchenal taip patiko, kad ji atsilanko be-veik nedėdienis į „Aušrelės“ kambarį, ir pati dalyvauja žaisluose ir šokiuose. Ji taipgi užkvietė „Aušreliečius“ dalyvauti vakare, kuri surengs Community Service League, 26 d. sausio, Knowles buđenje, ant Main st.

Ačiū p-lėms Avietėnaitėi ir Rukčiutei. „Aušreliečiai,“ igis vardą tarp svetimtiaučių.

Ne daug organizacijų turi tokias progas.

Kasžin Kas.

Atsikaista Lietuvos Šelpimui Draugijos prakalbų, laikytų sausio 11 dieną Rialto Teatre.

Aukavo sekanti: J. Platukis \$10. Po 5 dol.: Dr. J. Jonikaitis, A. Budrevičia, F. Nunota, P. Skliutas, J. Mārkunas, P. Kuloka, I. Kulielis, J. Čirvinskis, J. Čepuliaskas, A. Žuzevičius, V. Krištolaitis, A. Stankūnas, A. Jerusevičia, J. Geležiūnas, A. Draugelis, J. Bačauskas. Po 2 dol. A. Šalaševičia, A. Zalauskas, A. Grigaitis, A. Degutis, A. Stalpinas, S. Galeckas, A. Stadelniak, J. Dapkunus, J. Liutkevičia. Po -1: A. Virbalas, S. Juška, J. Leikus, V. Bernotavičia, P. Vai gelis, A. Žukaras, I. Baurėnas, P. Paulukonis, S. Latis, K. aKrsokas, A. Račkauskas, P. Palonis, J. Dataras, V. Levanavičia, V. Jonis, P. Platukis, D. Barauskas, B. Ivaška, A. Bernotas, A. Takevičius, P. Ribokas, P. Petraitis, K. Pliauška, A. Kramilius, A. Martišius, K. Dusevičius, J. Marcevičius, J. Vilas, A. Jonuška, J. Česnas, P. Libauckas, M. Zizas, A. Platukas, J. Pucevičia, J. Pupka, A. Babravičius, A. Sabalauskas, J. Žemaitis, J. Jesumas, J. Skriniskas, Z. Kiaulakis, A. Laurenckas, O. Šmigarskas, O. Čekanauckiūtė, S. Zeniigas, F. Jenkauckas, J. M. Vieraitis, D. Zaleckas, I. Jenulevičia, R. Jenulevičia, P. Bakys, A. Kuleša, J. Varaška, A. Žurlys, V. Kuburavičia, A. Kalinauskas, V. Žolynas, (?) Pužavas, J. Alyta, J. Ulyda, J. Bruožis, P. Gesinskis, J. Mantvila, J. Klimas, A. Manasas, J. Bražauskas, M. Matuza, B. Zavalkcas, A. Adomavičia, S. Sneideris, M. Lisauckas, A. Urbšis, D.

Dailyda, V. iKela, A. De-reškevičia, A. Paulauskas, J. Gustaitis, T. Krapas. Su smulkiom aukom surinkta \$225.90.

Išomkėta: Už salę Rialto \$35.00 Dr. Puskunigiui kelionės kaštai iš New Yorko \$12.00, Norkui iš Bostono \$10.00 Už plakatus Paltanavičiui \$2.50.

Viso \$59.50. Atlieka \$166.40. Finansų raštininkas,

Jonas Endzelis Vernon Terrace.

RUOŠKIMĖS LIETUVOS BONUS PIRKTI!

DR. F. MATULAITIS 17 Millury St., Worcester, Mss. Tel. Park 7761 Ofiso Valandos: 1 to 3 P. M. 7 to 8 P. M. Nedėlioms 1 - 3 P. M.

Lietuvių Vaistinyčia Aptieka.

Jeigu kada turi kokį receptą nuo daktaro arba pats nori sau gyduolių nusipirkti, nežurint kokios ten gyduolės būtų ir kaip jos vadintusi, jeigu niekur negaumi pas mus visada gausi.

Kviečiame visus lietuvius lankyti savo vienatinėje Lietuviškoje Vaistinyčioje mieste Worcester ir apie-linkės. Kas negalite pas mus ateiti, galite rašyti.

A. BUDREVICIA 93 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS

Nepamirškite mūsų Drapanų ir čevėrykų KRAUTUVES

Naujausios mados sutai, skrybelės, marškiniai, kaklaraiščiai, čevėrykai vyrams ir moterims. Kviečiame visus brolius ir seseris pirkti pas mus, nes pigiau niekur nerasite; geriau paę savą negu kur kitur. Kviečiame visus atsilankyti V. GINKUS 52 Millbury Str. Worcester, Mass.

Daugiau Lietuvių eina pas mane negu pas kitą Dentistą Worcester

Aš esu Expertas augsavimo Žemiausios Kainos Traukiu dantis be skausmo DR. FREDERICK BROWN 34 FRONT STREET Next To Plaza Theatre Atidara Vakarsais

GERIAUSIA Ceverykų Krautuė Jeigu nori nerų drutų ir smagių Ceverykų ateikite pirkti pas Amutį ir Ananką o visada busi užganėdintas savo pirkimu. Amutis ir S. Ananka 27 Millbury St., Worcester, Mas

KUR BEGI JONUK? —Aš bėgu į Conlins čevėrykų krautuė. 10 Vernon Square. Tę parduoda gerus Čevėrykus.

Geriausios rušies akiniai, 1/10 12 K. auksų aptraukti rėmeliai, vertės \$2.50, mūsų kainą \$1.98. Stiklus akiniams suteikiame sulyg akių per musų akių registruotą Optometrį — nedaugias kaip \$2.50. OPTICAL DEPT. Denholm & McKay Company Worcester, Mass. Boston Store.

MAUDYTIS SVEIKATAI Loviuose maudynės, garo maudynės, elektrikos masadžius, žmogus patarnauja. Atdara dieną ir naktį. Lovių maudynės moterim atdaros visada, Garo maudynės del moterų atdaros nedėlios ir panedėlio vakaras.

RUSSIAN TURKISH BATHS, 3 LEDGE STREET, kam. Water st., Worcester

KATALIOGAS Columbia Lietuviškų Rekordų

- IDAINAVO SV. CİCILIJOS CHORAS IS NEWARK, N. J. IR KITI ŽINOMI DAINININKAI niėnė. E 1168 — Saltyšius — Šv. Cic. choras. Žvirblis — V. Vaskevičius. tė mane motinėle. Įdainavo M. Brandunienė. E 1246 — Giesmė į Panelę švenč. 'dain. Brandunienė. Ave Maria. E 1250 — Vijo vilka voveraitė. Plaukė žaselė per Nemunėlį ir Sal- E 2225 — Einu per dvarelį, Gailla Tėvynės. Maršas. E 2226 — Per giria giriale, daina. Linksminkimės, polka. E 2227 — Per šilą jojav, daina. Zydas statinėje, polka. E 2228 — Saulelė nulisleido, daina. Parodos maršas. Orchestra. E 2340 — Vilniaus ruta, daina. Drinopolis, maršas. E 2341 — Kas subatos vakarėlį, daina. Nuostabu, maršas, E 1163 — Teklytė ir Pranulis, daina. Gudžiška polka, armonikas. E 1247 — O kur buvai dieduk mano, daina. Ungarų šokis, orcha. dzios lupos. Polka. E 2339 — Šeriau žirgeli, daina. Dėdukas, polka. IDAINAVO A. KVEDARAS, BARITONAS, su piano akompan. E 2223 — Pamyļėjau vakar, daina. Draugė, polka. E 2224 — Mano laivas, daina. Į sveikatą, maršas. E 1161 — Tekėjo saulelė, Kad aš jojav, dainos, Stumbriškių polka. E 1162 — Jieva, daina. Polka nuo Rudos, armonika solo. MONOLOGAI, DIALOGAI IR MARŠAI E 1170 — Velnius ne boba, monologas. Kur bakužė samanota, dain. E 1248 — Velnius ne boba, dalis pirma. Velnius ne boba, dalis antra. E 1249 — Mano palvyš, daina. Velnius ne boba, monologas. E 2342 — Siuvėja, monologas. Po dvigalviu ereliu, maršas. IGRAJINO KARISKA ORCHESTRA. E 2343 — Ant vienos galvos, monologas. Žuvų maršas. IGRAJINO LIETUVISKŲ ŠOKIŲ ORKESTRA. E 2397 — Klumpakojis. Kokietka - polka ir klumpakojis. E 2396 — Našlys, žaizlas. Lapunėlė, polka-mazurka. E 2395 — Bum čik-čik, mazurka, Dėdienė, polka. .... E 2360 — Varpelis, valcas. Mano mielas, polka. E 2359 — Nemuno vilns, valcas. Sudiev, Mazurka. E 2653 — Saulei nusileidžiant, valcas. Mano mylimoji, valcas. E 2654 — Onutė, polka. Išreiškimas meilės, valcas. IGRAJINO MILITARIŠKA ORKESTRA. E 2526 — Prieš audrą, valcas. Bangos, valcas. E 2527 — Linksmybė, polka. Išdykus mergaitė, polka. IGRAJINO ŠARGYBOS ORKESTRA. E 2528 — Laimės naktis, valcas. Ant šiaurvakarų poliaus, valcas. E 2529 — Alpų ganyklose, valcas. Pavasario sapsnai, valcas. E 2655 — Žiemos vakaras, valcas. Artisto gyvenimas, valcas. — Visų apleista, valcas. Nepamiršk manęs, valcas. IGRAINO COLUMBIJOS ORKESTRA. E 2530 — Kregždutė, valcas. Ant bangų, valcas. E 2531 — Liosanoris medėjas, maršas. Vėlevos nešėjas, valcas. E 2656 — Ant Dunojaus bangų, valcas. Jurių melsvumas, valciau. E 2657 — Meilės žiedas, polka. Glamonėjimas, valcas. E 1927 — Rosijos nacionalis himnas. Serbijos nac. himnas. E 2198 — Vokietijos nacionalis himnas. Militariškas maršas. E 1924 — Marselietė, Francijos himnas. Kariškas maršas. E 2704 — Tyki mėnulio naktis, valcas. Mėlinos akelės, valcas. IGRAJINO L. SOLARO KONCERTINŲ ORKESTRA. E 2468 — Baliaus karalienė, valcas. Žalioj giružėj, polka. E 2510 — Atydos maršas, two-step. Scenos maršas. E 2709 — Ant Denojacs bangų, valcas. Brangenybės, Two-Step. E 2708 — Pietinės Am. merginų maršas. Vynas, moteris ir daina. E 2707 — Rašėjas ir kaimietis. Teklytė, valcas. SOKIAI IR MARŠAI IGRAJITI ĮVAIRIAIS INSTRUMENTAIS. E 1728 — Italijos atbalsiai, Two-Step. Senorita, Two-Step. IGRAJINO SMUIKA, FLEITAS, CIMBOLAI IR KONCERTINA. E 2469 — Širdis ir kvietkės, Svajonės. E 2511 — Rojus kvietkės, Intermezzo Sinfonico, iš op. "Ramas" IGRAJINO KVARTETAS ANT MONDOLINŲ. A 1656 — Atmintis. Italų rinkiniai. A 1735 — Todėl, smuika ir pianas. Motka, smuika ir pianas. E 2710 — Preludijos, smuika solo, Ispanų šokis, smuika solo. ARMONIKA SOLO, IGRAINO ĮVAIRŲ ARMONISTAI E 2651 — Vilniaus maršas, Audra, mazurka. E 2652 — Raseinų polka, Kazokas, valcas. E 2705 — Visur linksma, valcas. Šok į ratą, mazurka. E 2580 — Šalies grožybė, valcas. Žuvininkų valcas. E 2581 — Gražioji polka, Pavasario rytas, polka. E 2582 — Kalnų aukštumose, valcas. Kariškas maršas. E 2706 — Žemaičių polka. Gudri, mazurka. E 987 — Po dvigalvių ereliu, maršas. Ispanų šokis. E 1198 — Polka, dalis pirma. Polka, dalis antra. E 2001 — Mažrusiška polka. Polka. IDAINAVO KARALIENĖS ANIOLŲ PARAP. CHORAS. E 3188 — Ant Kalno karklai siubavo. Pasisėjac žalių rctų. E 3189 — O! motule. Motuš, Motušė. E 3242 — Oželis. Mes padainuosim. E 3243 — Saulelė raudona. Beauštanti aušrelė. IDAINAVO MARĖ ČIZAUSKIENĖ IR JONA ČIZAUSKAS. E 3190 — Tris berneliai. Vakarinė daina. E 3191 — Ant marių krantelio. Saulutė tekėjo. E 3192 — Giedu dainelę. Gegužinės daina. E 3244 — Skambancios stygos. Tu mano motinėle. E 3245 — Gimtinė šalis. Sunku gyventi. IDAINAVO MIKAS PETRAUSKAS. E 3348 — Suktinis. Valia, valužė. E 3349 — Prirodino seni žmonės. Kur tas šaltinėlia. E 3350 — Naujoji gadyne. Dainius. E 3313 — Sukrskime broliai. Eina garsas nuo rubežiaus š. Cic E 3314 — Dėdukas, polka. Saldžios lupos. E 3315 — Stumbriškių polka, Jurgiuko kazokas, armoniko solo. E 3316 — Polka nuo R-dos. Mažrusiška polka, armonika solo. E 3317 — Batu čystytojas, maršas. Saldus bučkis, švilpimo valcas. E 3623 Ilgu, ilgu man ant svieto. M. Petrauskas. Mano skarbas. E 3624 — Šjenapjūtė, polka-mazurka. Kur upelis teka, armonika. E 3625 — Sudiev Lietuva, Marė Karužiūtė. Miškas užia, Karužiūtė. E 3626 — Ant šėšupės kranto, polka. Lelijos žiedas, valcas. armon.

M. Paltanavičia 15 Millbury st., Worcester, Mass.